Тыднёвік Магілёўскі

Тыднёвік Магілёўскі

№ 11 (75) 24 – 30 сакавіка 2000 г. Кошт 50 руб.

Віншуем чытачоў з гадавінай абвешчаньня Беларускай Народнай Рэпублікі!

... Гавораць, што да запаленых сьвечкаў зьлятаюцца нябачныя Анёлы. Каб падтрымаць людзей у іхняй Веры і Надзеі. Да таго ж сьвечка паўсюль у сьвеце ёсьць сымбалем гармоніі і сьвята, свабоды і сьвятла.

Заўтра, у Дзень сьвяткаваньня 82-й гадавіны абвешчаньня БНР – у Дзень Волі – па ўсёй Беларусі засьвецяцца сотні і тысячы трапяткіх агеньчыкаў. На вуліцах і ў хатах, у кватэрах і офісах, на канцэртах і імпрэзах, на шэсьцях і мітынгах, на сяброўскіх вячэрах.

Гэтыя сьвечкі стануць знакам таго, што ўсё з большай моцай прагнуць свабоды і незалежнасьці краіна ў цэлым, народ у масе сваёй, і кожны чалавек паасобку. Аднак дасягнуць іх можна толькі супольна і разам...

Запаліце сёньня ўвечары і заўтра сьвечку і Вы. Злучыце свой голас з усімі, хто памятае гісторыю, хто даражыць 25-м Сакавіка, хто любіць краіну. Гэта стане знакам таго, што мы чуем адзін аднога, што мы разам і што мы моцныя. І значыць – вартыя волі, дэмакратыі і незалежнасьці.

Са сьвятам!

(Такі зварот да магілёўцаў прынялі напярэдадні Дня Волі дэмакратычныя арганізацыі абласнога цэнтра. Рэдакцыя "ТМ" далучаецца да віншавальных словаў і аддае сёньняшні нумар газэты тэме 25 Сакавіка).

МАГІЛЁЎ. ДЗЕНЬ ВОЛІ. СЬВЯТА

Алесь Буракоў, старшыня магілёўскай філіі Хрысьціянска-Сацыяльнага Саюзу:

– Мы ўжо пачалі адзначаць сьвята. Прычым ня самі толькі, а разам з нашымі новымі нямецкімі сябрамі з Майнца. Пяцёра маладых актывістаў фэдэрацыйнай партыі былі нашымі дзелавымі гасьцямі. Зразумела, што гаворка не магла абмінуць нашай гісторыі, нашага Дня Волі. Прыемна было адчуваць, што маладых пасланцоў Нямеччыны цікавіла і ўражвала многае зь беларускага. На жаль, ня толькі прыемнае для нас. Прыкладам, заходнія суседзі вельмі заклапочаныя адсутнасьцю ў нас дэмакратыі, дыктатарскімі манэрамі нашага рэжыму. Моладзь разумее, наколькі небясьпечныя такія паводзіны краінаў у цяперашнім цывілізаваным сьвеце, які ў большасьці сваёй імкнецца да сяброўства, а не процістаяньня. Нам заставалася толькі ўважліва слухаць, бо немцы (генэтычна) ведаюць, што гавораць, калі размова заходзіць аб таталітарызме. Нам яны жадалі пазьбегнуць у сваёй гісторыі такога ўроку.

ꙮ

Анатоль Фёдараў, старшыня магілёўскай арганізацыі БНФ (В.Вячоркі):

– На дзіва гарвыканкам дазволіў нам правядзеньне шэсьця і мітынгу. Таму запрашаю ўсіх сабрацца а 12-й гадзіне ў суботу на пляцы Арджанікідзэ. Вазьміце з сабой сьвечкі, яны ўпрыгожаць нашую сьвяточную калёну і мітынг. Вечарам у розных месцах адбудуцца культуровыя і сьвяточныя імпрэзы. Адчуваю, што сьвята пройдзе гэтым разам шырока, у добрым настроі, пад вясновым сонейкам. Такі дзень як 25 Сакавіка ня можа і не павінен быць сумным і шэрым.

ꙮ

Валеры Сівуха, старшыня Магілёўскай арганізацыі Аб'яднанай грамадзянскай партыі:

– Мы будзем удзельнічаць у нашым супольным, я лічу, зь іншымі дэмакратычнымі арганізацыямі мерапрыемстве – шэсьці і мітынгу 25 сакавіка. Ёсьць, як гаворыцца, іншыя хатнія загатоўкі. Буду прымаць у гэты дзень цікавых людзей зь Менску, якія наладжваюць у нас у гэтыя выходныя сэмінар. Як бачыце, сьвята сьвятам, але трэба і працаваць. Менавіта затым, каб спраўдзіць нарэшце векавую беларускую мару пра незалежнасьць і волю. Тут усё спатрэбіцца: і сьвядомасьць, і стойкасьць, і веды. Здаецца, усё больш людзей разумеюць: каб перамагчы рэжым, трэба перамагчы яго інтэлектам, выбарам, дэмакратыяй. Не правадыра і яго служкаў – зь імі, як гаворыцца, усё ясна. А народ трэба пераканаць у нашай праўдзе. Такія сьвяты як Дзень Волі многае што могуць дадаць кожнаму да сьвядомасьці і розуму.

Надзея цяпер на практычную справу

На запрашэньне магілёўскіх дэмакратаў у абласным цэнтры з дзелавым візітам пабываў Анатоль Лябедзька. Апошнім часам гэты малады па ўзросту, але спрактыкаваны палітык набывае ўсё большую вагу ў вачах актывістаў беларускай апазыцыі і замежных дэмакратычных колаў. Дэпутат легітымнага Вярхоўнага Савета, сустаршыня Аб'яднанай Грамадзянскай партыі, ён на працягу лукашэнкаўскага праўленьня засьведчыў прынцыповае і сьмелае непрыняцьце ягоных мэтадаў дзяржаўнай працы і палітыкі. У адрозненьне ад шэрагу палітыкаў, уся заслуга якіх пачынаецца і сканчваецца знаходжаньнем у апазыцыйных шэрагах, Анатоль Лябедзька мае праграму, кантакты, прапановы.

Пра іх ён і распавёў мясцовым дэмакратам. Надзвычай цікавай падалася прысутным ідэя аб адзіным кандыдаце на прэзыдэнцкую пасаду ад усіх дэмакратычных сілаў краіны. На ўзроўні, так бы мовіць, публіцыстычнай гаворкі прапанова такая як быццам ня новая. Аднак пры адсутнасьці мэханізму дасягненьня такой узгодненасьці паміж прадстаўнікамі партыяў, пры няўдзеле ў гэтым грамадзтва гаворкі і сканчаліся безвынікова. А.Лябедзька прапануе сыстэму пярвічных, папярэдніх грамадзкіх выбараў на пасаду прэзыдэнта – як гэта робіцца ў ЗША. Самое стварэньне такой сыстэмы, удзел у яе забесьпячэньні робяць, на думку Анатоля Лябедзькі, палітычныя дамоўленасьці рэалістычнымі і дзейнымі. Крыху разгублены апошнім часам палітычны актыў абласнога цэнтра адчуў на сустрэчы зь менскім госьцем, па прызнаньні аднаго з прысутных, прыліў дзелавога настрою і адчуваньне практычнай мэты ў бліжэйшай працы.

Палітычны АГЛЯДАЛЬНІК "ТМ"

РОЗГАЛАС ПАДЗЕІ

Зьдзейсьніцца тое, пра што марым

Пасьля кожнай масавай акцыі апазыцыі я заўсёды чула з боку ўладаў і беларускага тэлеканалу шмат ганебных словаў наконт удзельнікаў і арганізатараў гэтых мерапрыемстваў. Вось жа нядаўна наважылася (у свае 50 гадоў) паглядзець на ўсё гэта ўласнымі вачыма. Хачу паведаць чытачам "ТМ" пра тое, чаму сама была сьведкай падчас Маршу Свабоды 15 сакавіка ў Менску.

Адразу хачу адзначыць такую дэталь: поўную адсутнасьць на акцыі пьяных людзей. На афіцыйных сьвятах у нашых гарадах, згадзіцеся, зусім іншая абстаноўка. У Маршы ўдзельнічалі людзі ўсіх узростаў, ад моладзі, якой было шмат, да пэнсыянэраў. Калёна дэманстрантаў ішла па цэнтральнай частцы праспэкту Скарыны ад плошчы Якуба Коласа ў накірунку Акадэміі Навук, і ў той жа час гарадзкі транпарт свабодна рухаўся ў абодвы бакі ўздоўж калёны. За тым, каб людзі выпадкова не заміналі ягонаму руху, сачылі міліцыянты разам з грамадзкімі ахоўнікамі з шэрагаў саміх дэманстрантаў. Па маім меркаваньні ў акцыі ўзялі ўдзел 25-30 тысячаў чалавек. Я лічыла такім чынам: у кожнай шарэнзе прыкладна па 20 асобаў, адлегласьць паміж шэрагамі ня больш за мэтар, калёна расьцягнулася самае меньшае на 1,5 км. Калі ўсё памножыць, будзе па-мойму.

Дэманстранты скандавалі: "Жыве Беларусь!", "Да барацьбы, да перамогі!", "Воля, свабода, незалежнасьць!", "Свабоду вязьням сумленьня!". Я ўпершыню бачыла такую колькасьць годных людзей, якія адказна й сумленна выйшлі паказаць сваю прагу да свабоды. Іх не застрашыла дрэннае надвор'е, стомленасьць пасьля працоўнага дня, пагрозы А.Лукашэнкі, магчымыя правакацыі й рэпрэсіі.

Зазначу, што пярэрва ў працы гарадзкога транспарту мела месца толькі аднойчы й на вельмі кароткі тэрмін: калі калёна заварочвала з праспэкту на вуліцу Сурганава. Потым жа транспарт зноў працаваў безь перашкодаў. Так што называць гэта злосным парушэньнем з боку арганізатараў шэсьця сваіх дамоўленасьцяў з гарвыканкамам ніяк не выпадае. Гэта – штучная зачэпка, выкарыстаўшы якую, напалоханы рэжым забараніў у Менску ўсе наступныя акцыі мірнага народнага пратэсту.

Аднак тое, аб чым мы марым – багатая эўрапейская краіна Беларусь, дзе перад законам усе будуць роўныя, у тым ліку й прэзыдэнт, – абавязкова зьдзейсьніцца. Я ў гэта веру.

Натальля ЧУПРЫНОВА,
магіляўчанка

ДА ДНЯ ВОЛІ

25 сакавіка – Дзень незалежнасьці Беларусі

Заўтра – сьвяты дзень у гісторыі нашай Бацькаўшчыны – Беларусі. Мы будзем адзначаць 82-ю гадавіну Беларускай Народнай Рэспублікі. Першы нумар "ТМ" выйшаў дакладна 3 гады таму, і быў таксама прысьвечаны гэтай тэме. Розныя людзі ў розных жанрах пісалі нам пра БНР і сваё стаўленьне да вялікай падзеі. Гэтым разам вядомы беларускі навуковец, доктар гістарычных навук, прафэсар Анатоль ГРЫЦКЕВІЧ адмыслова для нашай газэты падрыхтаваў артыкул, прысьвечаны галоўнаму беларускаму сьвяту.

Дэмакратычна абраны Усебеларускі зьезд у сьнежні 1917 году не пасьпеў устанавіць нацыянальную дзяржаўную ўладу, бо быў разагнаны менскімі бальшавікамі на чале з А.Мясьніковым. Значная частка дэлегатаў Усебеларускага зьезду выказалася за абвяшчэньне незалежнай Беларускай Народнай Рэспублікі.

Але Усебеларускі зьезд, як легальны орган улады, пасьпеў абраць Раду зьезду. 22 сьнежня 1917г. (3 студзеня 1918г. паводле новага стылю) Рада зьезда стварыла Выканаўчы (Спаўняючы) Камітэт Рады Усебеларускага зьезду, які павінен быў заняцца беларусызацыяй саветаў у краіне і ўзяць уладу ў свае рукі ў адпаведны момант. Выканаўчы Камітэт быў праваобразам урада Беларусі. Аднак у пачатку 1918г. ён дзейнічаў у паўлегальных і нават нелегальных умовах.

Пасьля ўцёкаў бальшавікоў зь Менску 19 лютага 1918г. і перад прыходам нямецкіх войскаў Выканаўчы Камітэт Рады выйшаў з падпольля і стаўся легальным органам улады ў Беларусі.

21 лютага 1918г. Выканаўчы Камітэт Рады Усебеларускага зьезду выдаў Першую Устаўную Грамату да народаў Беларусі, у якой абвесьціў сябе "часовай уладай на Беларусі для кіраваньня краем і скліканьня, як можна хутчэй, Усебеларускага Ўстаноўчага Сойму". Выканаўчы Камітэт стварыў Народны Сакратарыят Беларусі на чале зь Язэпам Варонкам і перадаў яму выканаўчую ўладу ў краіне.

Нямецкія войскі занялі Менск і амаль усю тэрыторыю Беларусі. Нямеччына заключыла з савецкім урадам У.Леніна-Ульянава Берасьцейскі мір (3 сакавіка 1918г.) і не прызнала беларускую ўладу, бо паводле Берасьцейскага міру тэрыторыя Беларусі (за выключэньнем Горадні) лічылася расейскай, часова акупаванай нямецкімі войскамі.

Але Рада зьезду і Выканаўчы Камітэт Рады працягвалі дзейнічаць. 9 сакавіка 1918г. Выканаўчы (Спаўняючы) Камітэт Рады выдаў Другую Устаўную Грамату. Гэтым актам абвяшчаўся канстытуцыйны лад Беларусі як дэмакратычнай парлямэнцкай рэспублікі, якая стала называцца адгэтуль Беларускай Народнай Рэспублікай. Да скліканьня Ўстаноўчага Сойму заканадаўчая ўлада заставалася ў руках Рады Усебеларускага зьезду, а выканаўчая і адміністрацыйная – Народнага Сакратарыяту, прызначанага Радай. Грамадзянам Беларускай Народнай Рэспублікі гарантаваліся ўсе дэмакратычныя правы: свабода слова, друку, сходаў, страйкаў, грамадзкіх аб'яднаньняў, вольнасьць сумленьня, недатыкальнасьць асобы і жыльля. Народам у БНР прадастаўлялася права на нацыянальна-пэрсанальную аўтаномію, іх мовы абвяшчаліся раўнапраўнымі. 18 сакавіка 1918г. Рада Ўсебеларускага зьезду была пераўтвораная ў Раду Беларускай Народнай Рэспублікі як яе вышэйшы заканадаўчы орган.

Нямеччына і яе саюзьнікі, зыходзячы з умоваў Берасьцейскага міру, не прызналі БНР. У гэты ж час беларускія палітычныя дзеячы ў Вільні дзейнічалі больш рашуча, чым у Менску, у незалежніцкім накірунку. Яшчэ 25-28 студзеня 1918г. яны правялі Беларускую канфэрэнцыю, якая абрала Віленскую Беларускую Раду на чале з Антонам Луцкевічам. Віленская Беларуская Рада 19 лютага прыняла пастанову, паводле якой дзяржаўная сувязь Беларусі з Расеяй была разарваная. 18 сакавіка шэсьць сяброў Віленскай Беларускай Рады (у тым ліку браты Антон і Іван Луцкевічы і Вацлаў Ластоўскі) былі кааптаваныя ў склад Рады Беларускай Народнай Рэспублікі і 23 сакавіка прыехалі ў Менск. Паступова беларуская незалежніцкая ідэя ахапіла актыўныя беларускія нацыянальныя сілы.

Пасьля прыезду ў Менск Антон Луцкевіч прапанаваў Народнаму Сакратарыяту абвесьціць незалежнасьць БНР. Гэтая прапанова была абмеркаваная на паседжаньні фракцыі Беларускай Сацыялістычнай Грамады ў Радзе БНР. Пасьля спрэчак фракцыя прыняла гэтую прапанову аднагалосна.

24 сакавіка 1918г. а 8-й гадзіне ўвечары пачалося плянарнае паседжаньне Рады БНР. З дакладам "Палітычнае становішча Беларусі" выступіў старшыня фракцыі БСГ Аркадзь Смоліч. Ён прапанаваў прыняць адпаведную Ўстаўную Грамату аб незалежнасьці Беларусі. Супраць ініцыятывы А.Луцкевіча і фракцыі БСГ у Радзе выступілі прыхільнікі аўтаноміі ў складзе Расеі і ўвогуле праціўнікі незалежнасьці Беларусі – прадстаўнікі земстваў і гарадзкіх дум, габрэйскіх сацыялістычных партыяў. Пасьля бурных спрэчак а 8-й гадзіне раніцы 25 сакавіка 1918г. большасьцю галасоў Рады Беларускай Народнай Рэспублікі была прынятая Трэцяя Ўстаўная Грамата. Супраць прыняцьця Граматы (а значыць супраць незалежнасьці Беларусі, за аўтаномію ў складзе Расеі) прагаласавалі прадстаўнікі земстваў, гарадзкога самакіраваньня (з рускамоўнай інтэлігенцыі) і габрэйскай сацыялістычнай партыі Бунд. Яны выйшлі са складу Рады БНР. Сябры аб'яднанай габрэйскай сацыялістычнай партыі і расейскія эсэры ад галасаваньня ўстрымаліся.

Трэцяя Ўстаўная Грамата Рады Беларускай Народнай Рэспублікі зьяўлялася ня толькі палітычным, але й юрыдычным актам, які абвяшчаў Беларусь незалежнай і вольнай дзяржавай. Былі скасаваныя старыя дзяржаўныя сувязі з Расеяй, якія гвалтоўна накінуў расейскі царызм "на наш вольны і незалежны край". Берасьцейскі трактат 3 сакавіка 1918г. не прызнаваўся Беларускай дзяржавай.

У дзяржаўным акце 25 сакавіка былі зацьверджаныя ўсе тыя правы і вольнасьці грамадзян Беларусі, якія былі абвешчаныя ў Другой Устаўной Грамаце 9 сакавіка 1918г. Была вызначаная і тэрыторыя БНР, якая ўключала землі, "дзе жыве і мае лічбовую перавагу беларускі народ, а ўласьне: Магілёўшчыну, беларускія часьці Меншчыны, Гродненшчыны (з Гродняй, Беластокам і інш.), Віленшчыны, Віцебшчыны, Смаленшчыны, Чарнігаўшчыны і сумежных частак суседніх губэрняў, заселеных беларусамі". Аб будучых дзяржаўных сувязях павінны былі вырашаць самі беларусы ў асобе Ўстаноўчага Сойму.

Такім чынам, абвешчаньне Беларускай Народнай Рэспублікі самастойнай і незалежнай дзяржавай было юрыдычным актам, які ўзнаўляў дзяржаўнасьць беларускага народу, страчаную ў канцы XVIII стагодзьдзя ў выніку захопу тэрыторыі Беларусі Расейскай імпэрыяй. Акт 25 сакавіка 1918г. быў лягічным наступствам дзейнасьці Ўсебеларускага зьезду ў сьнежні 1917г. Гэты акт зрабіў цалкам легальнай далейшую дзейнасьць Рады БНР і яе ўраду ў 1918г. і ў наступны пэрыяд.

Рада БНР у эміграцыі і цяпер зьдзяйсьняе ідэю беларускай незалежнасьці.

З актам 25 сакавіка 1918 года вымушаныя былі лічыцца і нямецкія акупанты, хоць яны афіцыйна не прызналі БНР. Таму Рада і ўрад БНР у 1918г. актыўна дзейнічалі ў галіне адукацыі, культуры, сацыяльнай палітыкі. Іншыя дзяржавы прызналі незалежнасьць Беларусі, у тым ліку Літва, Латвія, Эстонія, Фінляндыя, Украіна, Чэхаславаія.

Урэшце і бальшавіцкі ўрад у Маскве вымушаны быў лічыцца з абвешчаньнем незалежнасьці Беларусі. Сьведчаньнем гэтага зьяўляюцца дыпляматычныя перамовы прадстаўнікоў беларускага ўраду з прадстаўнікамі савецкага ўраду ў Кіеве і Маскве. У Маскве знаходзіўся генэральны консул БНР А.Бурбіс. У лістападзе 1918г. у Маскву езьдзіў на перамовы з савецкім урадам прэм'ер-міністар БНР А.Луцкевіч. Аднак перамовы ў Маскве былі спыненыя, бо кіраўніцтва бальшавікоў прыняло іншы варыянт.

Дзень 25 сакавіка – Дзень Незалежнасьці – зьяўляецца сьвятам беларускага народу. Акт 25 сакавіка застаецца сымбалем барацьбы беларусаў за незалежнасьць сваёй дзяржавы – Рэспублікі Беларусь, супраць інкарпарацыі Беларусі ў склад Расеі ў любым выглядзе (саюзу, саюзнай дзяржавы), сымбалем барацьбы супраць прамаскоўскага антыбеларускага марыянэткавага і нелегітымнага рэжыму і ягонай палітыкі ліквідацыі сувэрэнітэту Беларусі.

МІКОЛА ЕРМАЛОВІЧ

У ГАСЬЦЯХ У КУЛЬТУРНА АСЬВЕТНІЦКАЙ СУПОЛКІ „МАШЭКА"

ЗАПРАШАЕМ У МАСТАЦКІ МУЗЕЙ

08.6.91 А 17.30

ПАМЯЦІ МІКОЛЫ ЕРМАЛОВІЧА

Тады многае было наперадзе...

20 дзён таму пад коламі аўтамабіля загінуў менскі гісторык і беларускі патрыёт Мікола Ермаловіч... "ТМ" тады ніяк не адгукнуўся на гэтую трагедыю. Мы палічылі, што голас нашай сьціплай газэты ў параўнаньні зь недзяржаўнай сталічнай прэсай мала што дадасьць да вядомасьці і вартаснасьці гэтага выбітнага чалавека.

Аказалася аднак, што Мікола Ермаловіч мае да нашага рэгіёну ня толькі "навуковае", але й непасрэднае дачыненьне, расповяд аб чым мы атрымалі з дасланага ў рэдакцыю ліста. Падалося цалкам натуральным надрукаваць гэты матэрыял у нумары, які амаль поўнасьцю прысьвечаны 25 Сакавіка – падзеі, дзеля вяртаньня якой у народную сьвядомасьць так шмат зрабіў блiскучы гісторык...

...Шмат год таму, падчас вандроўкі па Віцебшчыне, мы з Алесем Агеевым натрапілі ў адной з звычайных вясковых крамаў на... кнігу менскага гісторыка Міколы Ермаловіча "Па сьлядах аднаго міфа". Яе немагчыма было знайсьці ні ў сталічных кнігарнях, ні ў абласных. А тут – на табе!..

Пазьней сталася зразумелым, што начальніцкія "інтэрнацыяналісты" зрабілі гэта адмыслова, каб кніжка ня кідалася ў вочы сярод слоікаў селядцоў, бутэлек "чарвіўкі", гумавых ботаў, запалак і вёдраў. Паляжыць тут "належны тэрмін" – і яе можна будзе законна сьпісаць як непапулярную. Надта сьмелай для савецкай улады была кніга, якая (ці ня ўпершыню?!) падавала пэўныя перыяды гісторыі роднага краю ***вачыма беларуса...***

А вясной 1991-га года сьвяткаваўся 70-гадовы юбілей вучонага. Які гэта быў час! Міколу Ермаловіча ўшанавалі званьнем ляўрэата Дзяржаўнай прэміі. У грамадстве ўсё грамчэй гучалі адраджэнскія лёзунгі. Да ўлады праз выбары дзе-нідзе прыйшлі першыя дэмакраты (альбо тыя, хто здаваліся нам такімі).

Грамадзкая культурна-асьветніцкая суполка абласнога цэнтра "Машэка" запрасіла Міколу Ермаловіча на сваю вечарыну з нагоды 330-годзьдзя герба Магілёва. Шаноўнага госьця ад Менску суправаджаў Сымон Глазштэйн (цяпер вядомы журналіст). На вечарыне, у памешканьні цяперашняга мастацкага музэю, а 18-й гадзіне 8 чэрвеня 1991-га сабралася блізу 80 чалавек. Гарвыканкамам тады кіраваў Сяргей Габрусеў, які нашага запрашэньня ня прыняў (адбыў у Палац хімікаў на канцэрт Кабзона), а прадстаўніком ад улады пакінуў на вечарыне свайго тагачаснага памочніка Віталя Васількова (сёньня дырэктар грамадзкай асацыяцыі "Кола сяброў").

Вечарына прайшла цудоўна. Выступ Міколы Ермаловіча "па сярэднявечнай тэме" уразіў кожнага, каму пашчасьціла яго пачуць. А яшчэ быў фальклёрны гурт зь Менску пад кіраўніцтвам Алёны Ткачовай. Былі сьпевы і вершы. Была гітара. А галоўнае – быў агульны настрой на блізкую перамогу беларушчыны, дэмакратыі, волі, дабрыні і праўды... Да цягніка, што мусіў зьвесьці ў сталіцу Міколу Ермаловіча, не хацелася разыходзіцца. Віталь Васількоў, карыстаючыся "уладай", правёў нас у кабінэт старшыні гарвыканкама, дзе невялікая група асабліва гарачых прафэсійных прыхільнікаў Міколы Ермаловіча за кубкамі кавы і віна даседзела да паўночы.

Пры сустрэчах Мікола Ермаловіч заўжды з прыемнасьцю ўзгадваў пра вечарыну ў Магілёве. Ён пра яе памятаў... І мы ніколі не забудзем ні ягоны візыт, ні ягонага навуковага подзьвігу, ні яго самога.

А.КРАСНАСЛАБОДЦАЎ

Фота з архіва аўтара

Кроніка тыдня ад Сымона Глазштэйна

Афіцыйная статыстыка паведаміла, што ў вобласьці расьце колькасьць тых, хто афіцыйна нідзе не працуе. Гэта сталася вынікам ня толькі падзеньня прамысловага патэнцыялу (што статыстыка міжволі прызнае), але і паразы "дзяржаўнай сыстэмы" работы зь беспрацоўнымі. Хто ня ведае, як цяжка "аформіцца" на гэты статус. Каб не згубіць невялікую грашовую кампэнсацыю, патрабуецца ва ўсім падначальвацца адпаведнай службе занятасьці: выконваць нейкую "норму грамадзкага ўдзелу", пастаянна адзначацца ў канцылярыях і да т.п. Як бачым, многія адмаўляюцца ад такіх правілаў "дапамогі". Яно б і нічога, але пры гэтым "несьвядомыя" беспрацоўныя псуюць статыстыку. Не зьдзіўлюся, калі будзе аб'яўлены пошук "незанятых у народнай гаспадарцы".

Прыкметна пагоршыліся пакупніцкія здольнасьці насельніцтва. Усё менш і менш набываецца нават таго, чаго ў гандлі (у абласным цэнтры, напрыклад) яшчэ стае: мяса і вырабаў зь яго, моцных напояў. Попытам, які не ўдаецца задаволіць, карыстаюцца малако, сьмятана, сыр, адносна танныя гатункі хлеба. Шмат якія харчовыя тавары трывала сталі недасягальнымі сярэдняму магілёўцу. Патлумачу, каго маю на ўвазе, бо нічога "сярэдняга" не люблю – гэта тыя гараджане, якія працуюць на заводах і ў будаўніцтве, на транспарце і ў мэдыцыне, у школах...

У абласным цэнтры створана "Прамысловая кампанія", якую заснавалі буйнейшыя прадпрыемствы горада, сярод якіх "Хімвалакно" і "Трансмаш". За асноўную мэту дзейнасьці кампанія ўзяла спрыяньне выходу тавараў мясцовай вытворчасьці на вонкавыя рынкі. Адное засмучае вытворцаў, ды й мяне, калі сказаць шчыра, – скіраванасьць клопатаў кампаніі выключна ў расейска-маскоўскі бок. Па-першае, гэта ня ёсьць выхадам у сьвет, а па-другое, эканоміка ўсходняга суседа толькі вонкава выглядае стабільнай і рынкавай. На ёй яшчэ адгукнецца, напрыклад, чачэнская вайна – і матэрыяльным цяжарам, і згортваньнем адносінаў з Захадам. І мы туды ж?..

Магілёўскі гарвыканкам абмеркаваў стан вытворчага траўматызму і бясьпекі працы. Летась на прадпрыемствах горада загінула 9 чалавек, сур'ёзныя траўмы на працы атрымала 40 чалавек. Падчас гаворкі адзначалася, што шмат дзе паменшылі, а тое і скарацілі зусім аддзелы вытворчай бясьпекі. Прадпрыемствы эканомяць на ўсім, што тычыцца культуры вытворчасьці і яе бясьпекі.

У абласным цэнтры пачалі працаваць "пункты прыёму старых рэчаў". Яны будуць разьмяркоўвацца паміж самымі беднымі гараджанамі. Сюды можна прыносіць адзеньне, абутак, гаспадарчыя прылады – усё, што можа спатрэбіцца непасрэдна чалавеку ці ў ягонай хаце. Вось толькі ці многа ў нас тых, хто зможа аказаць маламаёмасным землякам хоць бы такую дапамогу? На жаль, ад гуманітарнай дапамогі зь іншых краінаў мы, ці з гонару ці проста па дурасьці, адмовіліся праз свае дзікунскія мытныя правілы. Хіба, праўда, гэта мы? Клопат пра нашую годнасьць праявіла начальства. Цяпер вось стварае "пункты прыёму"...

Да сустрэчы, Сымон Глазштэйн.

АФІЦЫЙНА

Пра сытуацыю ў Беларусі

*8 сакавіка **Міжнародная Ліга правоў чалавека** прыняла Адкрыты зварот да старшыні АБСЭ, Парляманцкай асамблеі АБСЭ, Кансультацыйна-назіральнай групы АБСЭ, дзяржаваў- удзельніцаў АБСЭ. Сёньня мы знаёмім зь ім чытачоў, друкуючы тэкст звароту ў скарачэньні.*

Больш як два гады АБСЭ выкарыстоўвае ўсе свае інстытуты, каб пераадолець крызыс з правамі чалавека і палітычны тупік у Беларусі, спрабуючы прымірыць беларускую апазыцыю і ўладу. Дыпляматычныя намаганьні, сфакусаваныя на пачатак дыялёгу паміж рэшткамі разбураных дэмакратычных інстытутаў у Беларусі, а менавіта – Вярхоўным Саветам 13-га скліканьня і сябрамі партыяў, якія ў яго ўваходзяць, гэтаксама як і новымі партыямі, якія яго падтрымліваюць, а з другога боку – з непаслухмянай і аўтарытарнай уладай Лукашэнкі.

На працягу ўсяго гэтага часу было неабходна, дзеля самога дыялёгу заўсёды і паўсюль падкрэсьліваць пагаршэньне сытуацыі з правамі чалавека ў сэнсе "перашкоды дыялёгу". Мы мяркуем, што такая прывязка правоў чалавека да палітычнага працэсу наносіць істотную шкоду самім правам чалавека ў Беларусі.

Палітычны лідэр зьнікае, і толькі праз тры тыдні пасьля яго зьнікненьня старшыня АБСЭ выказвае пратэст і адзначае важнасьць працягу дыялёгу, што ніяк не камэнтаруе Кансультацыйна-назіральная група на месцы. Палітычны вязень жорстка зьбіты, прывезены ў суд з гузакамі, у парванай вопратцы, і гэты выпадак расцэньваецца як перашкода дыялёгу. Палітычны вязень выпушчаны перад пачаткам саміту ў Стамбуле і пратэст дзяржаваў там заглушаны, але вязень дагэтуль знаходзіцца пад сьледзтвам. Усе гэтыя няўдалыя спробы адстаяць правы чалавека падарвалі стан грамадзянскіх і палітычных свабодаў, якія відавочна адсоўваюцца на другі плян, у цень выбарчага працэсу, які, як добра вядома з агульнага досьведу АБСЭ, амаль заўсёды мае свае недахопы.

Цяпер настаў час назваць брутальныя акцыі тым, чым яны ёсьць насамрэч: гэта не перашкоды дыялёгу, які патрэбны для выбараў і пошуку выйсьця з тупіку з боку місіі АБСЭ і яе сябраў, але гэта вялікія, сыстэматычныя, працяглыя і нарастаючыя парушэньні правоў чалавека, якія не дапускаюць, каб адбыліся нармальныя, прызнаныя дэмакратычныя выбары. Больш за тое, цяпер – час прызнаць, што палітычны тупік у Беларусі спрычынены не разьяднанай ці непаслухмянай апазыцыяй, не яе ўпартай адмовай ад кампрамісу, не малой падтрымкай, якую аказвае апазыцыі насельніцтва, пазбаўленае інфармацыі, але хутчэй менавіта беларускімі ўладамі. Сытуацыя з правамі чалавека такім чынам мае перавагу перад выбарамі, а ня проста дыялёг пра выйсьце з палітычнага тупіку.

Гэта гуманітарны крызыс, які стварае не праблему дыялёгу, але стварае небясьпечнага і нестабільнага сябра АБСЭ. Настаў час прыкпасьці больш намаганьняў, каб адрочваць сытуацыю з правамі чалавека, паведамляць пра яе і выкарыстоўваць усе інстытуты АБСЭ, каб зрабіць правы чалавека якраз галоўным патрабаваньнем, перадумовай дэмакратыі.

Усе раней дасягнутыя пагадненьні, гэтаксама як і абяцаньні правесьці грунтоўнае расьследваньне зьнікненьняў вядомых дзеячаў апазыцыі, уладай ігнаруюцца або адкідаюцца.

Мы заклікаем Кансультацыйна –назіральную групу АБСЭ ў Беларусі распачаць выпуск "Белай Кнігі" правоў чалавека з тым, каб асьвятляць крызыс з правамі чалавека ў Беларусі строгай і канкрэтнай мовай, якая адлюструе поўную і абагуленую карціну, уяўленьня пра якую не даюць бюлетэні-двухтыднёвікі або прынагодныя заявы. Нельга рабіць правы чалавека закладнікам палітычных пераўтварэньняў, якіх дамагаюцца АБСЭ і іншыя бакі.

Па-першае, неабходнае больш частае абнаўленьне сайту КНГ АБСЭ. Гэтая дзялка зусім занядбаная, і больш сыстэматычная практыка публічных заяваў, якія б дасылаліся ў прэсу, недзяржаўныя арганізацыі і г.д.

Трэба падрыхтаваць кампэтэнтныя і спрактыкаваныя экспэртныя каманды: зь ліку расейскамоўных і дасьведчаных у справе рэгіёну людзей, знойдзеных праз пасярэдніцтва АБСЭ, якія б складалі кароткую справаздачу пра рэальную хаду сьледзтва ў справе зьнікненьня людзей. Такія экспэрты маглі б зьбіраць сьведчаньні ад усіх, хто мае інфармацыю наконт трох чалавек, якія зьніклі ў 1999 годзе (Ганчара, Красоўскага, Захаранкі), перагледзець расьсьледваньні, зробленыя КНГ да гэтага часу, а таксама падтрымліваць рэгулярныя сыстэматычныя кантакты з адпаведнымі праваахоўчымі структурамі ў Беларусі, якія маюць дачыненьне да гэтай справы, зьбіраць ііхныя спрэчныя і ўхілістыя заявы для таго, каб зрабіць пэўныя высновы.

Неабходная справаздача аб турэмнай сыстэме і зьняволеных, уключаючы колькасьць прысуджаных да сьмяротнага пакараньня, колькасьць выкананых прысудаў, агульную колькасьць зьняволеных у турмах, практыку катаваньняў, адмовы ў мэдычнай дапамозе, кароткатэрміновыя адміністрацыйныя пакараньні, напрыклад, удзельнікаў дэманстрацыяў альбо распаўсюднікаў улётак. Сьведчаньні павінны атрымлівацца ад саміх зьняволеных, з улікам правілаў Чырвонага Крыжа, а менавіта: размова пры адсутнасьці ахоўнікаў і з абаронай вязьняў ад магчымай наступнай помсты.

Патрэбнае супрацоўніцтва з адмысловым дакладчыкам ААН у справе незалежнасьці судзьдзяў, які быў запрошаны беларускім урадам, і ўдзел у вызначэньні ступені незалежнасьці і эфэктыўнасьці адвакатуры ў Беларусі, а таксама ўлік выпадкаў ціску на юрыстаў.

Шчырая ацэнка павінна быць таксама дадзеная асноўным судам і судзьдзям у Беларусі, ступені іхнай свабоды і незалежнасьці.

Трэба зьбіраць усе выпадкі цэнзурнага ціску, якія зьдзяйсьняецца на незалежную прэсу: такія, як падатковыя праверкі, падатковыя санкцыі, падвышэньне тарыфаў на распаўсюджваньне, перашкоды друкаваньню і г.д., ацэнка ўмоваў друкаваньня і распаўсюджваньня незалежных газэтаў.

Неабходная ацэнка існуючых дзяржаўных, а таксама намінальна няўрадавых электронных мас-мэдыя ў Беларусі пры ўзгадненьні з існуючымі праграмамі, такімі як IREX Promedia і TACIS – дзеля вызначэньня рэальных межаў мясцовага і нацыянальнага тэлебачаньня і радыё, а таксама таго, што трэба зрабіць дзеля іх пашырэньня. Такі агляд павінен уключаць аналіз расейскага, польскага, літоўскага і ўкраінскага электроннага вяшчаньня, якое распаўсюджваецца на Беларусі. Агляд павінен аналізаваць узровень доступу апазыцыі да мас-мэдыя. У такой справаздачы павінен улічвацца і палітычны зьмест, і выпадкі самацэнзуры.

Трэба ацаніць стан вольных прафсаюзаў і ціск на іх сяброў, сродкі, якія ўжываюцца дзеля ўтаймаваньня іншадумцаў, парушэньне калектыўнай дамовы.

Патрэбная была б канчатковая ацэнка кампаніі перарэгістрацыі недзяржаўных грамадзкіх арганізацыяў, партыяў і прафсаюзаў, якая патлумачыла б, чаму незарэгістраваныя групы вырашылі адкл-ікаць свае дакумэнты альбо не падалі іх зусім, і якая патлумачыла б статус тых групаў, якія ўсё яшчэ хочуць быць зарэгістраванымі.

Зьвятаем увагу АБСЭ на вельмі важкія ўмовы паразуменьня, высунутыя апазыцыяй. Гэта:

– аднаўленьне правамоцнасьці парляманту ў адпаведнасьці з прынцыпам падзелу ўладаў, як гэта і было прадугледжана ў Канстытуцыі 1994 году;

– выбары паводле партыйных сьпісаў і ў мажарытарных аднамандатных акругах, а таксама прадстаўніцтва партыяў у выбарчых камісіях і магчымасьць свабоднага кантролю за выбарамі.

Цяперашняя сытуацыя ў галіне правоў чалавека ў Беларусі прымушае нас заняць прынцыповую пазыцыю: АБСЭ не павінна накіроўваць на выбары ў Беларусі ніякіх назіральнікаў і Захад не павінен вылучаць ніякіх рэсурсаў дзеля назіраньня за галасаваньнем і рэалізацыяй вынікаў выбараў. Ня можа быць ніякага адыходу ад выразнага і рашучага патрабаваньня зьмяніць выбарчы закон у адпаведнасьці з Усеагульнай Дэкларацыяй Правоў чалавека.

Мы заклікаем АБСЭ адстойваць правы чалавека і дэмакратыю ў Беларусі і не адмаўляцца ад прынцыпаў, якімі яна кіравалася 25 гадоў таму, калі падпісвала Заключны Гельсынскі Акт.

Праграма тэлебачаньня з 27 сакавіка па 2 красавіка

•• Понедельник, 27 марта ••

Праграму тэлеканалаў мы друкуем на замову чытачоў. Гаспадары праграмы падаюць нам яе на расейскай. Рэдакцыя фізычна (па часе) не пасьпявае яе перакласьці. Просім разглядаць гэтыя старонкі як тэхнічна-службовы матэрыял, які ня мае дачыненьня да зьместу й характару нашай газэты.

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.05 Новости.
8.15 Резонанс.
9.10 Потребительская корзина.
9.25 "Сегодня с вами..."
9.50 Здоровье.
10.15Мультфильмы.
11.15 "Кофе с ароматом женщины".
11.55 "Жизнь зовет". Киноочерк .
12.05 Теленавигатор.
12.25 Музыкальный салон.
13.10 К Международному дню театров. Док.фильм "Владомирские".
13.40, 15.10 К.Гоцци. "Счастливые нищие". Спектакль.
14.45 Мультфильм.
16.25 Театральный калейдоскоп.
16.40 Авто-парк.
16.50 Премьера песни.
17.15 "А музыка звучит..."
18.00 "Благодарность наставнику". Телеочерк о народном артисте Я.Кимберге.
18.25 "Понедельник с "Христофором".
18.40 Спортивные новости.
19.20 Политические диалоги.
19.50 "Кофе с ароматом женщины".
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 КВН. 1/8 Евролиги.
23.30 Криминальная хроника.
23.35 Третий тайм.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.40 Новости
8.15 "Нежный яд".
9.15 Пока все дома
9.45 Как это было. "Тайна советского стелса. 1984 год"
10.25 Вкусные истории
10.30 Сериал "Новые приключения Синдбада"
13.30 Программа "Вместе"
14.20 "Охотники за привидениями"
14.45 Что да как
15.00 Звездный час
15.25 ...До шестнадцати и старше
16.00 "Нежный яд".
17.30 "С легким паром!"
18.00 Мы и время.
18.40 Погода.
18.45 Сериал "Огнем и мечом"
19.45 "Спокойной ночи, малыши!"
20.00 Время.
21.00 "Секретные материалы".
21.55 Взгляд
22.55 "Земфира. Первый альбом". Концерт в Риге
23.50 Сериал "Майк Хаммер. Гарлемский ноктюрн"

"РОССИЯ"

7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.20 Телеспецназ: "Дежурная часть".
7.35 Семейные новости.
8.20 Квантовая медицина.
8.35 Мультфильм.
9.00 Гомеопатия и здоровье.
9.20 "Цыганка".
10.05 "Санта-Барбара".
16.30 "Башня".
17.00 Комедия "Двенадцать стульев". 1-я серия.
18.25 Сам себе режиссер.
19.50 Бен Кросс, Питер Уэллер в фильме "Проклятие древней гробницы" . 1-я серия.
20.50, 22.30 Фигурное катание. Чемпионат мира. Парное катание. Короткая программа.
23.10 "Футбол + ТВ" с А.Вайнштейном. Тележурнал.
0.05 Телеспецназ: "Дежурная часть".
0.20 Магазин на диване.

"КУЛЬТУРА"

11.30, 13.30 Новости культуры.
9.55 Кино вчера и всегда. Авторская программа В.Божовича.
10.20 Поклонникам Терпсихоры.
10.35 "Замок Олив". Телесериал. 1-я серия.
11.40 Мультфильм.
12.45, 13.45 Шедевры мирового музыкального театра. У.Джордано. Опера "Андре Шенье". В постановке театра Ла Скала. 1-й, 2-й и 3-й акты.
15.00 Новости.
15.10 Шедевры мирового музыкального театра. У.Джордано. Опера "Андре Шенье". В постановке театра Ла Скала. 4-й акт.
15.30 "Тайна Сагалы". Телесериал.
15.55 Выступают пианист Д.Алексеев и оркестр Московской Государственной консерватории под управлением И.Шпиллера.

НТВ

5.00, 5.30, 5.45, 6.00, 6.30, 6.45, 7.00, 7.30 "Сегодня утром".
7.55 "Она написала убийство"
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 Фантастический фильм "Воины-роботы".
11.30 "Старый телевизор" вспоминает. "Место встречи изменить нельзя". Заключительная часть.
13.30 "Чистосердечное признание".
13.55 "Улицы разбитых фонарей-II". "Раритет".
15.35 Футбольный клуб.
16.25 Интересное кино.
16.35 Впрок.
16.50 "Любовь и тайны Сансет Бич".
17.40 Криминал.
18.40 Герой дня.
19.00 Г.Хазанов. "Жил был я..."
19.50 Совершенно секретно.
21.45 Двое.
22.35 Сегодняшко.
23.15 Сегодня в полночь.
23.40 "Антропология".
0.15 "Футбольный клуб" представляет Лигу чемпионов.

"МОГИЛЕВ-1" на БТ

13.40 Пунктир.
14.20 "Скарбы.Костюм".1 часть.
14.45 Мультфильмы.

"МОГИЛЕВ-1"

6.30,7.10 "Ранехонько!".
7.00 Астро-дайджест.
8.05 "Искушение".Телесериал.
8.45 "Очевидец".Док.сериал.
9.10 "Онегин".Худ.фильм.
16.30 "Диагноз:убийство".Телесериал.
17.20 Мультфильм.
17.30 Ко дню театра."Кукольный театр".
17.55 "Праздник в Вашем доме".
19.00 Тяжелый день.
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.00 "Праздник в Вашем доме".
20.45 Наше старое кино."Это мы не проходили".Худ.фильм.
22.20 Астро-дайджест.
22.30 "Каменская.Смерть ради смерти". Детектив.

2 КАНАЛ

7.00 "Энергетический завтрак".
8.10 ТВ-6.
10.50 "Музыкальная коллекция"(повтор).
15.00 ТВС представляет программу на польском языке.
18.00 "Победоносный голос верующего".
18.30 Городские новости.
18.45 "Ранжироа.Лагуна скатов". Док.фильм.
19.10 Мультфильм.
19.28 Прогноз погоды.
19.30 "Поздравления".
20.15 "В гостях у бабки Агапки".
20.30 "Поздравления".
21.20 Высокая мода.
21.30 Городские новости.
21.45 Триллер "Дитя убийцы".
23.15 Спортивная программа.

•• Вторник, 28 марта ••

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.10 Новости.
8.15 Политические диалоги.
8.40 Потребительская корзина.
9.10 Детский экран. "Али-Баба и сорок разбойников". Мультфильм.
9.40 - 15.00 — Техническая профилактика
15.15 "Тайный мир Алекс Мак".
15.40 Видеокурс итальянского языка.
16.10 Видеокурс английского языка.
16.40 "Первые". Телеочерк о Высшем пожарно-техническом училище МЧС РБ.
17.10 Бездельник.
17.35 Туробъектив.
17.55 "А музыка звучит..."
18.25 "Хоккейная лига".
18.45 Спортивные новости.
19.15 "Москва - Минск".
19.55 "Кофе с ароматом женщины".
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 К 100-летию со дня рождения кинорежиссера В.Корш-Саблина. Кинокомедия по пьесе К.Крапивы "Кто смеется последним".
23.35 Криминальная хроника.
23.40 Музыка без границ.

ОРТ

14.00, 17.00, 22.55 Новости.
14.20 "Охотники за привидениями"
14.45 Один дома
15.00 Юные гладиаторы в программе "Царь горы"
15.25 ...До шестнадцати и старше
16.00 "Нежный яд".
17.30 Смехопанорама.
18.00 Ищу тебя.
18.40 Погода.
18.45 Сериал "Огнем и мечом"
19.45 "Спокойной ночи, малыши!"
20.00 Время.
21.00 Футбол. Сборная Германии - Сборная России.
23.10 Фигурное катание. Чемпионат мира - 200.

"РОССИЯ"

7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.20 Телеспецназ: "Дежурная часть".
7.35 Семейные новости.
8.20 Квантовая медицина.
8.35 Мультфильм.
9.00 Гомеопатия и здоровье.
9.20 "Цыганка".
10.05 "Санта-Барбара".
11.00 Мультфильмы.
11.25 Москва - Минск.
16.30 "Башня".
17.00 Комедия "Двенадцать стульев". 2-я серия.
18.25 Сам себе режиссер.
19.50 Фильм "Проклятие древней гробницы". 2-я серия.
20.50 "Круглая дата". Георгий Жженов - 85 лет.
21.20, 22.30 "Золотая маска". Церемония вручения Национальной театральной премии.
23.35 Телеспецназ: "Дежурная часть".
23.50 Магазин на диване.

"КУЛЬТУРА"

10.15 С.Франк. Прелюдия, хорал и фуга.
10.35 "Замок Олив". 2-я серия.
11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 Мультфильм.
13.00 "Четыре жизни Матери Марии". Авторская программа С.Кайдаш-Лакшиной. Часть 1-я. "Скифская царица".
13.45 Мультфильмы.
14.10 Рассказы старого сплетника. Авторская программа А.Белинского.
14.35 "Театр одного художника". Марк Шагал.
15.00, 17.30 Новости.
15.10 "Тайна Сагалы". Телесериал.
15.35 Московский международный фестиваль телепрограмм для детей "Окно в 3-е тысячелетие". "Купала".
15.50 Поет Н.Брегвадзе.
16.05 Ортодокс.

НТВ

5.00, 5.30, 5.45, 6.00, 6.30, 6.45, 7.00, 7.30 "Сегодня утром".
7.55 Совершенно секретно. Информация к размышлению.
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 Независимое расследование с Н.Николаевым.
10.15 Путешествия натуралиста.
10.45 Куклы.
11.30 "Старый телевизор" вспоминает. "Место встречи... 20 лет спустя".
13.30 "В нашу гавань заходили корабли". Программа Э.Успенского.
14.30 Фитиль.
15.35 "Лоис и Кларк. Новые приключения супермена".
16.25 Интересное кино.
16.35 Впрок.
16.50 "Любовь и тайны Сансет Бич".
17.40 Криминал.
18.40 Герой дня.
19.00 Г.Хазанов. "Жил был я..."
19.50, 21.45 "Глас народа". Программа Евгения Киселева.
22.35 Сегодняшко.
23.15 "Сегодня в полночь".
23.40 "Антропология".

"МОГИЛЕВ-1"

6.30,7.10 "Ранехонько!".
7.00 "Навины раницы".
8.05 "Искушение".Телесериал.
8.50 "Очевидец".Док.сериал.
9.15 "Каменская.Смерть ради смерти".Детектив.
16.30 "Диагноз:убийство".Телесериал.
17.20 Мультфильм.
17.30 "Китайские дикари".Док.сериал.
17.55 "Праздник в Вашем доме".
19.00 Бобруйский вариант.
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.00 "Праздник в Вашем доме".
20.45 "Невероятные приключения янки в Африке".Комедия.
22.15 Астро-дайджест.
22.25 "Виктория".Мелодрама.

2 КАНАЛ

7.00 "Энергетический завтрак".
8.10-12.00 ТВ-6.
15.00 ТВС представляет программу на польском языке.
18.00 "Победоносный голос верующего". Христианская программа.
18.30 Мультфильм.
18.40 "Ночи Малибу". Телесериал.
19.23 Прогноз погоды.
19.25 "Поздравления".
20.58 Прогноз погоды.
21.00 "Сверхестественное.Китайские дикие люди". Док.фильм.
21.25 Высокая мода.
21.35 Мелодрама "Французский вальс".
23.05 Спортивная программа.

•• Среда, 29 марта ••

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.00 Новости.
8.15 "Сегодня с вами..."
8.40 Потребительская корзина.
9.10 Видеокурс итальянского языка.
9.40 "На волне взаимопонимания".
10.25 "Зорная ростань".
11.15 "Кофе с ароматом женщины".
12.35 Компьютерный полигон.
13.15 Видимо-невидимо.
14.25 Ток-шоу "Карамболь" с участием А.Маслякова.
15.10 "Тайный мир Алекс Мак".
15.35 "5 х 5".
16.05 ТВ — школе.
16.30 Сельчане.
17.10 "И песня взлетает сама". Фильм-концерт.
17.30 "Макаенка,9".
18.00 "Быть земли своей сыном..." К 60-летию лауреата Государственной премии Республики Беларусь писателя Леонида Дайнеко.
18.40 Спортивные новости.
19.20 "Сегодня с вами..."
19.45 Лотерея "Толока".
19.55 "Кофе с ароматом женщины".
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 Худ.фильм "Д"Артаньян и три мушкетера". 1-я серия.
23.25 Криминальная хроника.
23.30 Королевская охота.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.20 Новости
8.15 "Нежный яд".
10.10 "Ералаш"
10.30 Сериал "Новые приключения Синдбада"
13.30 Программа "Вместе"
14.20 "Охотники за привидениями" (Заключительная серия)
14.45 Классная компания
15.00 Зов джунглей
15.25 ...До шестнадцати и старше
16.00 "Нежный яд".
17.30 Маски-шоу
18.00 Человек и закон
18.40 Погода
18.45 Сериал "Огнем и мечом"
19.45 "Спокойной ночи, малыши!"
20.00 Время.
21.00 Церемония вручения наград Американской киноакадемии "Оскар - 2000".
22.50 "Цивилизация"

"РОССИЯ"

7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.20 Телеспецназ: "Дежурная часть".
7.35 Семейные новости.
8.20 Квантовая медицина.
8.35 Мультфильм.
9.00 "Гомеопатия и здоровье".
9.20 "Цыганка".
10.05 "Санта-Барбара".
16.30 "Башня".
16.50 Комедия "Двенадцать стульев". 3-я серия.
18.25 Сам себе режиссер.
19.50 Фильм "Проклятие древней гробницы". 3-я серия.
20.55, 22.30 Фигурное катание. Чемпионат мира. Парное катание. Произвольная программа.
23.20 Фильм Сергея Бодрова "СЭР (свобода - это рай)".
0.35 Телеспецназ: "Дежурная часть".
0.50 Магазин на диване.

"КУЛЬТУРА"

9.45 "Лешкин луг". Док. Фильм. 1-я, 2-я, 3-я части.
10.35 "Замок Олив". 3-я серия.
11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 Мультфильм.
13.00 "Четыре жизни Матери Марии". Авторская программа С.Кайдаш-Лакшиной. Часть 2-я. "Тайны бездорожья".
13.45 Мультфильмы.
14.20 "15-й подъезд". Ведущий В.Васильев.
14.45 Живое дерево ремесел.
15.00 Новости.
15.10 "Тайна Сагалы". Телесериал.
15.35 Московский международный фестиваль телепрограмм для детей "Окно в 3-е тысячелетие". "Провинциалочка".

НТВ

5.00, 5.30, 5.45, 6.00, 6.30, 6.45, 7.00, 7.30 "Сегодня утром".
7.55 "Глас народа". Программа Евгения Киселева.
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 "Глас народа". Программа Евгения Киселева.
10.10 "Один день". Программа К.Набутова.
10.40 "Среда".
11.30 "Старый телевизор" вспоминает. "Место встречи... 20 лет спустя". Заключительная часть.
13.30 Фильм-сказка "Королевство кривых зеркал".
15.35 "Лоис и Кларк. Новые приключения супермена".
16.25 Интересное кино.
16.35 Впрок.
16.50 "Любовь и тайны Сансет Бич".
17.40 Криминал.
18.40 Герой дня.
19.00 Г.Хазанов. "Жил был я..."
19.50 Детектив "День рождения буржуя".
21.45 Премьера НТВ. "Суд идет".
22.45 Сегодняшко.
23.25 Сегодня в полночь.
23.50 Антропология.

"МОГИЛЕВ-1" на БТ

13.15 Ко дню театра."Кукольный театр".
13.40 Тяжелый день.
14.00 Бобруйский вариант.

"МОГИЛЕВ-1"

6.30,7.10 "Ранехонько!".
7.00 "Навины раницы".
8.05 "Искушение".Телесериал.
8.50 "Очевидец".Док.сериал.
9.15 "Невероятные приключения янки в Африке".Комедия.
16.30 "Диагноз:убийство".Телесериал.
17.20 Мультфильм.
17.30 "Снежный мир".Тележурнал.
18.00 "Праздник в Вашем доме".
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.00 "Праздник в Вашем доме".
20.45 "Планкетт и Маклейн".Боевик.
22.20 Астро-дайджест.
22.30 Спорт планеты.

2 КАНАЛ

7.00 "Энергетический завтрак".
8.10-12.00 ТВ-6.
15.00 ТВС представляет программу на польском языке.
18.00 "Победоносный голос верующего". Христианская программа.
18.30 Городские новости.
18.45 "Терра Х.Индийские праведники". Док.фильм.
19.10 Мультфильмы.
19.28 Прогноз погоды.
19.30 "Поздравления".
20.15"В гостях у бабки Агапки".
20.30 "Поздравления".
21.20 Высокая мода.
21.30 Городские новости.
21.45 Боевик "Горячий город".
23.15 Спортивная программа.

•• Четверг, 30 марта ••

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00,15.00, 17.00, 19.00, 0.10 Новости.
8.15 "Сегодня с вами..."
8.40 Потребительская корзина.
9.15 Королевская охота.
9.45 Мультфильм.
10.05 "Вас вызывает Спортландия".
11.10 "Кофе с ароматом женщины".
11.50 Наш край.
12.10 Телевизионный Дом кино. "Мужской разговор". Кинооператор Д.Зайцев.
12.35 Документальный экран. "Послесловие к финишу.
13.15 "Кешка и гангстеры", "Кешка и фрукты", "Кешка и спецназ". Короткометражные худ.фильмы.
14.05 "Песню берите с собой".
15.10 "Тайный мир Алекс Мак".
15.35 Видеокурс итальянского языка.
16.05 Видеокурс английского языка.
16.30 "Велутские пряхи". Телеочерк о народных мастерах Лунинецкого района.
17.15 "А музыка звучит..."
17.45 Усадьба.
18.10 К 100-летию со дня рождения кинорежиссера В.В.Корш-Саблина. "Вместе с ним". Док.фильм.
18.40 Спортивные новости.
19.20 Политические диалоги.
19.50 "Кофе с ароматрм женщины".
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 "Д"Артаньян и три мушкетера". Худ.фильм. 2-я серия.
23.35 Крок-2. Программа по письмам телезрителей.
0.05 Криминальная хроника.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.05 Новости
8.15 "Нежный яд".
9.15 Маски-шоу
9.45 Человек и закон.
10.25 Вкусные истории
10.30 Сериал "Новые приключения Синдбада"
13.30 Программа "Вместе"
14.20 Мультазбука
14.45 Семь бед - один ответ
15.00 Программа "100%"
15.25 ...До шестнадцати и старше
16.00 "Нежный яд". Сериал
17.30 "Каламбур".
18.00 Процесс
18.40 Погода
18.45 Сериал "Огнем и мечом"
19.45 "Спокойной ночи, малыши!"
20.00 Время.
21.00 "Оскар-99". Лучший фильм "Жизнь прекрасна"
23.25 Фигурное катание. Чемпионат мира - 200.

"РОССИЯ"

7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.20 Телеспецназ: "Дежурная часть".
7.35 Семейные новости.

8.20 Квантовая медицина.
8.35 Мультфильмы.
9.00 "Гомеопатия и здоровье".
9.20 "Цыганка".
10.05 "Санта-Барбара".
16.30 "Башня".
16.50 Комедия "Двенадцать стульев". 4-я серия.
18.25 Клуб "Белый попугай".
19.50 Фильм "Проклятие древней гробницы". 4-я серия.
20.55, 22.30 Фигурное катание. Чемпионат мира. Танцы.
22.55 "Кино + ТВ". Тележурнал.
23.50 Телеспецназ: "Дежурная часть".
0.05 Звуковая дорожка.
1.00 Магазин на диване.

"КУЛЬТУРА"

9.40 Фильмы Алексея Погребного. "Лешкин луг". Док. Фильм.. Части 4-я и 5-я.
10.35 Жизнь и книги Александра Грина.
11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 Мультфильм.
13.00 "Четыре жизни Матери Марии". Авторская программа С.Кайдаш-Лакшиной. Часть 3-я. "Светлый жребий".
13.45 "Ну, погоди!" Мультфильмы.
14.30 "Мой Эрмитаж". Авторская программа М.Пиотровского.
15.00 Новости.
15.10 "Седина в бороду". Худ. Фильм.

НТВ

5.00, 5.30, 5.45, 6.00, 6.30, 6.45, 7.00, 7.30 "Сегодня утром".
7.55 Детектив "День рождения буржуя".
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 Без рецепта.
10.00 Большие родители.
10.35 Фитиль.
11.30 "Старый телевизор" вспоминает.
13.30 О.Гаспарова и Э.Марцевич в боевике "Хлеб, золото, наган".
14.45 Мультфильм.
15.35 "Лоис и Кларк. Новые приключения супермена".
16.25 Интересное кино.
16.35 Впрок.
16.50 "Любовь и тайны Сансет Бич".
17.40 Криминал.
18.40 Герой дня.
19.00 "О, счастливчик!"
19.50 Детектив "День рождения буржуя".
21.45 "Экстремальные ситуации". Программа Н.Фоменко.
22.35 Сегоднячко.
23.15 Сегодня в полночь.
23.40 Г.Хэмлин и Д.Кернс в криминальном фильме "Смертельные намерения... снова?".

"МОГИЛЕВ-1" на БТ

13.15 "Рандеву со звездой". Зарубежная эстрада.

"МОГИЛЕВ-1"

6.30,7.10 "Ранехонько!".
7.00 "Навины раницы".
8.05 "Искушение".Телесериал.
8.50 "Рассказы о животных". Док. сериал.
9.20 "Планкетт и Маклейн". Боевик.
16.30 "Из жизни женщин".
17.00 Ток-шоу "Я сама".
17.55 "Праздник в Вашем доме".
18.50 Мультфильм.
19.00 "Откровенно...".
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.00 "Праздник в Вашем доме".
20.45 "Вот такие пироги!".Комедия.
22.15 Астро-дайджест.
22.25 "Мерилин,моя любовь".Мелодрама.

2 КАНАЛ

7.00 "Энергетический завтрак".
9.05-12.00 ТВ-6.
15.00 ТВС представляет программу на польском языке.
18.00 "Победоносный голос верующего". Христианская программа.
18.30 "Шанс".Телеигра.
18.55 Муз.антракт.
19.05 Мультфильмы.
19.25 "Поздравления".
20.58 Прогноз погоды.
21.00 "Шанс".
21.25 Высокая мода.
21.35 Триллер "Мошенники".
23.10 Спортивная программа.

•• Пятница, 31 марта ••

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.30 Новости.
8.15 Политические диалоги.
8.40 Потребительская корзина.
9.10 Видеокурс итальянского языка. Передача 18-я.
9.40 Мультиклуб.
10.10 Детский экран. "Очкарик". Короткометражный худ. фильм.
11.15 "Кофе с ароматом женщины".
11.55 Сделано в Беларуси. Производственное предприятие "Унифлекс" (г.Минск).
12.10 Усадьба.
12.35 "Сфера". Научно-популярная программа.
13.15 "Огненный стрелок". Худ.фильм.
14.35 Мультфильм.
15.15 "Тайный мир Алекс Мак".
15.40 "Когда рождается праздник". Телеочерк к 10-летию 1-й гимназии г.Минска.
16.00 Регион.
16.25 "Риск-версия".
17.10 Документальный экран. "Туровская легенда".
17.40 Наш край.
18.00 "АРТ-клуб". Государственный академический театр им.Якуба Коласа.
18.40 Спортивные новости.
19.20 "Сегодня с вами..."
19.55 "Кофе с ароматом женщины".
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 "Д"Артаньян и три мушкетера". Худ. фильм. 3-я серия.
23.10 "Пока я помню - я живу!" Песни Арно Бабаджаняна в исполнении заслуженного артиста республики Н.Скорикова и Государственного концертного оркестра Беларуси под управлением М.Финберга.
0.25 Криминальная хроника.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.10 Новости
8.15 "Нежный яд".
9.15 "Каламбур".
9.45 Процесс
10.20 Вкусные истории
10.30 "Новые приключения Синдбада"
13.30 Программа "Вместе"
14.20 Франко Неро в приключенческом фильме "Возвращение Белого Клыка"
16.00 "Нежный яд".
17.30 Джентльмен-шоу
18.00 "Анатолий Собчак. отсроченное убийство". Док. Фильм.
18.40 Погода
18.45 Поле чудес
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время
20.45 Коломбо в детективе "Звезда и смерть"
22.30 "Эх, Семеновна!"
23.25 Фигурное катание. Чемпионат мира - 200.
0.30 Старики-разбойники в комедии "Веселая компания"

"РОССИЯ"

7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.20 Телеспецназ: "Дежурная часть".
7.35 Тысяча и один день.
8.20 Квантовая медицина.
8.35 Мультфильмы.
9.00 Гомеопатия и здоровье.
9.20 "Цыганка".
10.05 "Санта-Барбара".
15.20 Диалоги о рыбалке.
16.30 Александр Песков в пародийном шоу "Арлекин".
18.25 "Городок".
19.50 Михаил Задорнов. "От путча до Путина". Телефильм.
22.30 "Панорама".
23.25 Д.Голдблум и К.Скотт Томас в детективе "Подделка".
1.05 Телеспецназ: "Дежурная часть".
1.20 Магазин на диване.

"КУЛЬТУРА"

10.35 "Замок Олив". Телесериал. 4-я серия.
11.30, 13.30 Новости культуры.
11.35 Мультфильм.
12.45 "Четыре жизни Матери Марии". Авторская программа С.Кайдаш-Лакшиной. Часть 4-я. "Гул вечности".
13.45 Мультфильмы.
14.20 Живое дерево ремесел.
14.30 "Время музыки". Тележурнал.
15.00 Новости
15.10 Кино - детям. "Тайна Сагалы". Телесериал.
15.35 Мультфильм.
15.50 Московский международный фестиваль телепрограмм для детей "Окно в 3-е тысячелетие". "Страна вообразилия".
16.10 "Первая позиция". Школа Михаила Лавровского.

НТВ

5.00, 5.30, 5.45, 6.00, 6.30, 6.45, 7.00, 7.30 "Сегодня утром".
7.55 Детектив "День рождения буржуя".
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 "Экстремальные ситуации". Программа Н.Фоменко.
10.15 Служба спасения.
10.40 "Лунный папа". Фильм о фильме.
11.30 "Старый телевизор" вспоминает.
13.30 Музыкальный фильм "Завтра, 3 апреля..."
15.40 Интересное кино.
15.50 Впрок.
16.05 "Любовь и тайны Сансет Бич". Заключ. серия.
17.40 Криминал.
18.40 Герой дня.
19.00 Независимое расследование с Н.Николаевым.
19.50 Детектив "День рождения буржуя". Заключ. серия.
21.40 Профессия - репортер.
22.00 "Криминальная Россия". "Последний выстрел".
22.35 Премьера НТВ. "Песни с Фоменко".
23.25 Том Круз, Бред Питт и Антонио Бандерас в фильме "Интервью с вампиром".

"МОГИЛЕВ-1" на БТ

13.15 "Откровенно...".
13.35 "Рандеву со звездой". А.Пахмутова.
14.15 Мультфильмы.

"МОГИЛЕВ-1"

6.30,7.10 "Ранехонько!".
7.00 "Навины раницы".
8.05 "Искушение".Телесериал.
8.50 "Рассказы о животных". Док. сериал.
9.20 "Вот такие пироги!".Комедия.
16.30 "Из жизни женщин".
17.00 "Форт Саган".Телесериал.
17.45 Мультфильмы.
18.00 "Праздник в Вашем доме".
19.20 Телемагазин.
19.30 Пунктир.
20.10 "Праздник в Вашем доме".
20.55 "Пираньи".Приключения.
22.25 Астро-дайджест.
22.35 Рейтинг-фильм.

2 КАНАЛ

7.00 "Энергетический завтрак".
9.10-12.00 ТВ-6.
15.00 ТВС представляет программу на польском языке.
18.00 "Победоносный голос верующего".
18.30 Городские новости.
18.45 "Ночи Малибу".
19.28 Прогноз погоды.
19.30 "Поздравления".
20.15 "В гостях у бабки Агапки".
20.30 "Поздравления".
21.20 Высокая мода.
21.30 Городские новости.
21.45 Боевик "Лучшие из лучших".
23.15 Музыкальная коллекция.

•• Суббота, 1 апреля ••

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00 Документальный экран. "Колесо судьбы".
8.10 Столица.
8.40 Потребительская корзина.
9.00 Новости.
9.10 "Юмор для всех". Видеозарисовка.
9.15 "С улыбкой к вам..." Артисты-пародисты на "Славянском базаре в Витебске-99".
9.35 "Сегодня с вами..."
10.00 Здоровье.
10.25 Вершина мира.
10.50 Компьютерный полигон.
11.15 "Все нормально, мама!"
11.50 Спортивные новости.
12.05 Око.
12.25 Усадьба.
12.50 Личности ХХ века. Док. сериал "Сокровенные люди".
13.10 "Полет в страну чудовищ". Худ. фильм.
14.20 Олимп.
15.00 Новости.
15.10 Мини-футбол. Чемпионат Республики Беларусь. "Симург" - "Металлург". 2-й тайм. Трансляция из спорткомплекса "Уручье".
16.05 Познай себя. Психология обманов, розыгрышей, юмора.
16.30 Бон тон.
17.00 "Звезды зажигаются в Мозыре". Итоги чемпионата Беларуси по греко-римской борьбе среди юниоров.
17.35 "Самогонщики". Короткометражный худ.фильм.
17.55 Земляки.
19.00 Новости.
19.15 Из достоверных источников.
19.35 Бездельник.
20.00 Телебарометр.
20.15 "Кофе с ароматом женщины".
21.00 Панорама.
21.40 Эксцентрическая комедия "Приключения Питкина в больнице".
23.10 Видимо-невидимо.
0.20 Конкурс "Мисс Гомель-2000".

ОРТ

7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости
7.10 Слово пастыря. Митрополит Кирилл
7.25 "Оскар" для капитана Кусто. "Мир без солнца". Часть 1-я
8.15 "Ералаш"
8.30 "Играй, гармонь любимая!"
9.10 Смак
9.30 Поле чудес
10.30 Утренняя почта
11.00 Авантюрная комедия "Этот безумный, безумный, безумный, безумный мир"
13.40 Вкусные истории
13.45 История одного шедевра. Русский музей
14.15 "Страна Лимония, деревня Петросяния". Эстрадный спектакль Е.Петросяна
15.55 Фигурное катание. Чемпионат мира - 200. Танцуют все!
17.15 "С легким паром!"
17.45 Фильм-сенсация "Прогулки с динозаврами". 2-я серия
18.25 Новая французская приправа в комедии "Ужин с придурком". 1999 год
20.00 Авторская программа Сергея Доренко
21.10 Погода
21.15 Трудовые подвиги Геннадия Хазанова в комедии "Маленький гигант большого секса"
22.50 "Угадайка"
23.35 Фигурное катание. Чемпионат мира - 200.

"РОССИЯ"

7.00 "Тамми". Фильм для детей.
8.25 Прогноз погоды.
8.30 Почта РТР.
9.00 Доброе утро, страна.
9.35 "Сто к одному".
10.25 Сам себе режиссер.
10.55 "Друзья". Телесериал.
11.20 Эх, дороги...
11.35 "Золотой ключ". Квартирная лотерея.
12.00, 19.00 Вести.
12.20 Федерация.
13.10 Фигурное катание. Чемпионат мира. Женщины. Короткая программа.
15.00 "Том и Джерри".
15.15 Планета Земля.
16.15 Мужчина и женщина.
17.00 Моя семья.
18.05 "Два рояля".
19.40 1 апреля "Аншлаг" и К°. Спецвыпуск.
21.30 Адриано Челентано в авантюрной комедии "Блеф".
23.35 Дженнифер Тилли в "черной" комедии "Невеста Чаки".

"КУЛЬТУРА"

9.05 "Читая Библию". Ветхий Завет.
9.15 "Аистенок".
9.40 "Серый волк энд Красная шапочка". Мультфильм.
10.05 "Российский курьер". Новосибирская область.
10.45 "Моя Одесса". Моноспектакль. Исполнят Р.Карцев.
11.45 Путешествия по северу с Ю.Ладиным. "Северный морской котик". Док. Фильм.
12.35 Графоман.
13.00 Парижский журнал.
13.30 Новости культуры.
13.45 "Цирк Умберто". Телесериал. 7-я серия.
14.35 Мой цирк.

НТВ

7.00, 9.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
7.15 Детектив "День рождения буржуя". Заключ. серия.
8.05 "Закон джунглей" (США).
8.35 "Миго-инопланетянин".
9.15 Криминал. "Чистосердечное признание".
9.40 Пойми меня.
10.10 "О, счастливчик!"
11.25 Большие деньги.
11.55 Ребекка де Морней в комедии "Агенты ФБР".
13.25 Фитиль.
13.35 "В нашу гавань заходили корабли". Программа Э.Успенского.
14.40 "Свидетель века". Программа В.Кара-Мурзы.
15.30 Без рецепта.
16.00 Дог-шоу "Я и моя собака".
16.50 "Она написала убийство".
18.35 Герой дня без галстука.
19.05 "О, счастливчик!"
19.50 "Улицы разбитых фонарей-II". "Честное пионерское".
21.45 Боевик "Джеймс Бонд - агент 007". "Только для ваших глаз".
0.05 Ток-шоу "Про это".

"МОГИЛЕВ-1"

15.00 "Возьми меня с собой".Фильм-детям.
16.20 "Праздник в Вашем доме".
17.30 "Давайте посмеёмся".
17.55 "Новые приключения ментов".
18.45 "Праздник в Вашем доме".
19.30 Телемагазин.
19.40 "Горько!".Комедия.
21.15 Видеодром.
21.35 Астро-дайджест.
21.45 "Куда приводят мечты". Мистика.
23.30 "Встреча с...".Игорь Крутой.
00.20 "Злобный Эд".Триллер.

2 КАНАЛ

7.00 "Энергетический завтрак".
8.00-17.00 ТНТ.
17.00 "Поздравления".
18.00 "Благая весть с Риком Реннером".
18.30 "Поздравления".
19.30 Индийское кино "Любимая кинозвезда".
21.50 Высокая мода.
21.55 "Комедия "Невероятные приключения янки в Африке".
23.25 MTV.

•• Воскресенье, 2 апреля ••

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.05 Документальный экран. "Слово к Вам, Григорий Канисский".
8.25 Телебарометр.
8.40 Потребительская корзина.
9.00 Новости.
9.10 Мультиклуб.
9.40 "Цирк приехал". Фильм-концерт.
10.30 Туробъектив.
10.55 "Все нормально, мама!"
11.25 Арсенал.
11.50 Марсово поле.
12.10 Спортивные новости.
12.25 Сделано в Беларуси.
12.40 Телевизионный Дом кино.
13.10 К 2000-летию Христианства. Документальный сериал "Иешуа". 1-я серия "Земля обетованная"(США).
14.00 Сельчане.
14.25 "Золотые ключи". Телефестиваль народного творчества.
15.00 Новости.
15.10 Мини-футбол. Турнир памяти спортивного журналиста А.Майского. Финал. 2-й тайм.
15.45 "На волне взаимопонимания".
16.30 Зорная ростань.
17.00 Лирическая комедия "Я шагаю по Москве".
18.15 Теленавигатор.
18.40 "Кофе с ароматом женщины".
19.20 Премьера песни.
19.30 Стадион.
20.00 Резонанс.
20.50 Ток-шоу "Карамболь".
21.20 А.Зуев и В.Степанов в исторической драме "Царевич Алексей".
23.10 Авто-парк.
23.20 Акколада.

ОРТ

7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости
7.10 Армейский магазин.
7.40 "Гуфи и его команда".
8.10 Утренняя звезда.
9.10 "Непутевые заметки".
9.30 Пока все дома.
10.00 Комедия "Альф"
10.30 Здоровье.
11.00 Комедия находок "Встретимся у фонтана".
12.55 Вкусные истории.
13.05 Клуб путешественников
13.45 История одного шедевра. Русский музей.
14.10 Сериал "Горец".
15.00 Умницы и умники.
15.25 "101 далматинец".
15.50 "Новые приключения Винни-Пуха".
16.20 Как это было. "Пожар в гостинице "Ленинград".
17.15 Амалия Мордвинова в программе "Женские истории"
17.45 Смехопанорама.
18.20 Приключенческая комедия "Полицейская академия. миссия в Москве"
20.00 Время.
20.55 Погода
21.00 Неземной боевик "Чужой - 3"
23.05 Время футбола
23.35 Худ. фильм "Дьявол и десять заповедей"

"РОССИЯ"

7.00 Папа, мама, я - спортивная семья.
7.55 Служу Отечеству.
8.20 "Устами младенца".
8.50 Доброе утро, страна.
9.25 Прогноз погоды.
9.30 "Аншлаг" и К_.
10.30 "Городок".
11.00 Русское лото.
11.40 Мультфильм.
12.00 Вести.
12.20 Парламентский час.
13.10 Новая "Старая квартира".
14.10 Диалоги о животных.
15.10 "Тайны тысячелетия" с Арменом Джигарханяном. Документальный сериал.
16.00 Пресс-клуб.
17.00 Перед "Зеркалом".
17.15 "Ефим Шифрин и его приятели". Концертная программа из Театра эстрады.
19.00 Зеркало.
20.00 Фигурное катание. Чемпионат мира. Показательные выступления.
22.45 Психологическая драма "Живая плоть".
0.25 Реальное кино. "Таинство брака". Док. Фильм..

"КУЛЬТУРА"

9.05 "Читая Библию". Новый Завет.
9.15 "Аистенок".
9.40 Детский сеанс. "Бедный Джонни и Арника". Худ. Фильм.
10.55 Экспедиция "Чик".
11.20 Консилиум.
11.45 Мультфильм.
12.10 Фестиваль моноспектаклей. М.Цветаева. "Крысолов". Исполняет Э. Пранскуте.
13.00 Дворцовые тайны. "Странный император".
13.30 Новости культуры.
13.45 "Цирк Умберто". Телесериал. 8-я серия.
14.40 Былое в лицах. "Петроградский реквием".

НТВ

7.00, 9.00, 11.00, 15.00 Сегодня.
7.15 "Улицы разбитых фонарей-II". "Честное пионерское".
8.10 "О, счастливчик!"
9.00 Сегодня.
9.15 "Ключи от форта Байяр".
11.30 Служба спасения.
12.00 Путешествия натуралиста.
12.30 "Полундра". Семейная игра.
13.00 Л.Гузеева и В.Басов-мл. в детективе "Чужие здесь не ходят".
14.25 "Женский взгляд" Оксаны Пушкиной.
15.25 Большие родители.
16.00 Документальный сериал "Холодная война" (США).
16.50 "Она написала убийство".
18.00 Итоги.
19.35 Куклы.
19.50 "Улицы разбитых фонарей-II". "Рождество".
20.50 "Итого" с Виктором Шендеровичем.
21.10 Дольф Лундгрен в боевике "Чистильщик" (США).
23.00 А.Делон и К.Брассер в детективе "Танцевальная машина".

"МОГИЛЕВ-1"

15.00 "Разговор с животными".Док.сериал.
15.30 "Кутерьма в мире зверья". Мультсериал.
16.20 "Кортик".Фильм-детям.
17.45 "Блеф-клуб".
18.25 "Звездные следопыты".Телесериал.
19.15 Телемагазин.
19.25 "Частный детектив".Боевик.
21.00 Астро-дайджест.
21.10 "Однажды вечером".Шоу.
21.55 "Дитя убийцы".Триллер.

2 КАНАЛ

7.00 "Энергетический завтрак".
8.00-17.00 ТНТ.
17.00 "Поздравления".
18.00 Джойс Майер "Жизнь в слове".
18.30 "Поздравления".
19.30 "Василиса Прекрасная".Фильм детям.
20.40 "Загадки морских глубин". Док.-фильм.
21.25 Высокая мода.
21.35 "Секретные материалы".
23.00 MTV.

БЕЛАПАН для «ТМ»

У Беларусі рэзка павялічылася колькасьць стратных прадпрыемстваў. "Лідэр" тут – Магілёўская вобласьць, дзе стратнымі зьяўляюцца 52,1% прадпрыемстваў.

Асабліва вялікі рост колькасьці стратных прадпрыемстваў па краіне– у два разы – назіраўся ў прамысловасьці (з 17,5% у першы месяц летась да 35,6% ў студзені сёлета), гандлі і грамадзкім харчаваньні (з 19,3 да 38,3%). Найбольшая ўдзельная вага стратных суб'ектаў гаспадараньня на 1 лютага 2000 года зафіксаваная ў невытворчых відах бытавога абслугоўваньня насельніцтва – 64,7% ад агульнай колькасьці і на транспарце – 52,4%.

Урад Канады прыняў рашэньне выдзяліць Беларусі грант у памеры 1 мільён канадзкіх даляраў.

Паводле зьвестак беларускіх афіцыйных крыніцаў, гэтыя грошы будуць накіраваныя праз Цэнтар дасьледваньняў міжнароднага разьвіцьця Канады на мэтавае фінансаваньне праграмы па распрацоўцы сыстэмы кіраваньня і кантролю стану прыроднага асяродзьдзя ў басэйне ракі Дняпро на тэрыторыі Беларусі. Асноўная мэта гэтай праграмы – ліквідацыя экалягічных наступстваў забруджваньня Дняпра і яго аздараўленьне, а таксама ахова біялягічнай разнастайнасьці ракі.

Выйшаў з друку першы нумар беларускага недзяржаўнага грамадзка-палітычнага часопіса "Кур'ер".

Галоўны рэдактар беларуска-рускага (двухмоўнага) часопісу Ігар Гермянчук узначальваў у свой час газэту "Свабода". У перадавым артыкуле першага нумара ён паведамляе, што рэдакцыя ставіць перад сабою мэту ператварыць часопіс у штотыднёвік, "прадукт якасна новага ўзроўню – з пункту погляду журналістыкі, дызайну і паліграфіі". "Кур'ер", па словах галоўнага рэдактара, арыентаваны перш за ўсё на тых людзей, каго ў іншых краінах прынята называць "сярэднім клясам". Першы нумар "Кур'ера" выйшаў на 50 старонках з поўнаколернай вокладкай, накладам 5 тысячаў асобнікаў.

У Крычаве створаны добраахвотныя народныя дружыны з маладых работнікаў прадпрыемстваў.

Як паведамілі ў крычаўскім грамадзкім аб'яднаньні "Кантакт-цэнтар", дружыньнікаў на сёньня ужо больш за 50 чалавек. Падобныя атрады ствараюцца для дапамогі міліцыі ў ахове правапарадку. Паводле слоў некаторых дружыньнікаў, важнай – а часта адзінай – прычынай, па якой яны ўступаюць у такія атрады, зьяўляецца грашовы стымул. Так, за пяць вячэрніх дзяжурстваў выплачваюць суму ў памеры адной мінімальнай заработнай платы (2 тысячы 200 рублёў). Гэтыя сьціплыя грошы, тым ня менш, становяцца для некаторых жыхароў Крычава істотнай падтрымкай.

Каардынацыйная Рада дэмакратычных сілаў (КРДС) выступіла з заявай, у якой асуджае дзеяньні ўладаў, што забаранілі апазыцыі правесьці 25 сакавіка шэсьце ў Менску.

Дадзенае рашэньне было прынятае гарадзкімі ўладамі пасьля правядзеньня ў Менску Марша Свабоды-2. На думку аўтараў заявы, спасылкі на парушэньні грамадзкага парадку і дамоўленасьцяў з гарадзкімі ўладамі падчас правядзеньня Маршу зьяўляюцца "бездапаможнай хлусьнёй". Сапраўднай прычынай забароны гарадзкімі ўладамі правядзеньня ў сталіцы якіх-небудзь шэсьцяў, лічыць КРДС, стала негатыўная ацэнка акцыі А.Лукашэнкам. Таксама ў заяве адзначаецца, што, нягледзячы ні на што, шэсьце і мітынг 25 сакавіка адбудуцца.

"Прысуд, вынесены Клімаву, значна ўскладніць пэрспэктывы чакаемага грамадзкага дыялёгу па найбольш актуальных пытаньнях жыцьця краіны, у прыватнасьці, аб умовах правядзеньня свабодных і справядлівых парлямэнцкіх выбараў у Беларусі".

Гэтак гаворыцца ў прэсрэлізе, распаўсюджаным кансультацыйна-назіральнай групай АБСЭ ў Менску паводле вынікаў судовага разбору ў дачыненьні да дэпутата Вярхоўнага Савета Беларусі 13-га скліканьня Андрэя Клімава. Нагадаем, што, згодна з рашэньнем суда Ленінскага раёна Менску, палітык і бізнэсовец А.Клімаў асуджаны на 6 гадоў пазбаўленьня волі з адбываньнем пакараньня ў калёніі ўзмоцненага рэжыму з канфіскацыяй маёмасьці і пазбаўленьнем права на працягу трох гадоў займаць пэўныя пасады.

Такое пакаранне, на думку членаў КНГ АБСЭ, "пацьвярджае шырока распаўсюджанае меркаваньне аб адсутнасьці незалежнай судовай сыстэмы ў Беларусі".

На працягу трох месяцаў спэцыяльны дасьледчык сакратарыята Міжнароднай Амністыі Мэцью Прынгал будзе вывучаць сытуацыю з выкананьнем правоў чалавека ў Беларусі.

Вынікам ягонай працы павінна стаць справаздача, на падставе якой гэтая арганізацыя стане прадпрымаць захады па ўплыву на сытуацыю. Сп.Прынгал прыбыў у Беларусь 15 сакавіка для назіраньня за правядзеньнем Маршу Свабоды-2, а 17 сакавіка прысутнічаў у судзе Ленінскага раёна Менску пры вынясеньні прысуду Андрэю Клімаву. Гэтыя дзьве падзеі шырока анансаваліся Міжнароднай Амністыяй як "важны тыдзень для Беларусі" у 60 краінах сьвету, дзе гэтая ўплывовая міжнародная праваабарончая арганізацыя мае свае прадстаўніцтвы. У далейшым спэцыяльны дасьледчык ажыцьцявіць паездкі па рэгіёнах Беларусі.

БЕЛАПАН для «ТМ»

ПАВЕДАМЛЯЮЦЬ НАШЫ КАРЭСПАНДЭНТЫ

...ЗЬ БЯЛЫНЫЧАЎ

Герба няма

У эканоміцы існуе такі тэрмін: страчаная выгода. Вобразна кажучы, гэта тое ж самае, калі чалавек, ідучы, заўважае на дарозе, для прыкладу, мільён, але лянуецца яго падняць...

Як падлічылі спэцыялісты, паленаваліся падняць 6157,2 тысячы рублёў у новым вылічэньні ўсе 18 калгасаў і саўгасаў Бялыніцкага раёну. Роўна такую суму грошай яны разам недабралі за першыя два месяцы бягучага году на рэалізацыі малака і мяса. Прычына – дрэнная якасьць. Больш камэрцыйна ўдалым аказаўся продаж буйной рагатай жывёлы ніжэй сярэдняй укормленасьці і худой (недабор грашовых сродкаў адпаведна па раёну склаў 2594,2 і 3333,8 тыс. руб.) і рэалізацыя негатункавага (недабор 78,4 тыс.руб.) і іншых гатункаў (95,3) малака. Разам усё гэта, як бачна, вылілася ў даволі такі кругленькую суму. Вызначыліся ў гэтай справе і своеасаблівыя лідэры ў асобе калгасаў імя Заслонава, "Ленінскага закліку" і "Нашай перамогі".

Вядома, цяпер, на прадвесьні, тыя грошы моцна спатрэбіліся б – на паліва, запчасткі, мінэральныя ўгнаеньні. Дарэчы, "страчаную выгоду" можна было б накіраваць і на выдачу заробкаў калгасьнікам, бо і ў гэтай справе праблем хапае. Па стану на сярэдзіну сакавіка, напрыклад, запазычанасьць па выплаце заробку за лістапад 1999г. склала 6464 тысячы рублёў (яго ня выплацілі ў 6 з 18 гаспадарак раёна), за сьнежань – 15467 тыс.руб. (13 калгасаў і саўгасаў), а студзеньскі, як і лютаўскі заробкі, ня выплацілі сваім работнікам усе гаспадаркі.

Супрацоўнікі групы па барацьбе з эканамічнай злачыннасьцю мясцовага РАУС затрымалі трох бялынычанаў, якія абвінавачваюцца ў збыце фальшывых пяцімільённых купюраў Нацыянальнага банку РБ. Дзьве падробленыя купюры яны пасьпелі абмяняць у гандлёвых кропках раёну. Затрыманыя распавялі, што падробкі атрымалі ад студэнта адной з магілёўскіх ВНУ, які вырабляў іх з дапамогай кампутара. Пазьней ён быў затрыманы, а разам канфіскаваныя "грошы" й абсталяваньне для іхнай выпрацоўкі.

...З ГОРАК

У райцэнтры дэмакратычныя актывісты распачалі збор подпісаў супраць інтэграцыі Беларусі з Расеяй. За першыя дні працы сабрана каля 200 подпісаў. Пра вынікі акцыі будзе паведамлена, у прыватнасьці, амбасадам ЗША, Вялікай Брытаніі,а таксама прадстаўніцтвам ААН і АБСЭ.

За подпісам намесьніка старшыні райвыканкаму сп.Панасюгі горацкія заяўнікі пікету на Дзень Волі атрымалі адмову. Начальства спужалася, як бачна, нават 20 чалавекаў, якія мелі намер праз пікет азнаёміць гараджанаў з гістарычнай падзеяй, што лічыцца адной з самых адметных у бягучым стагодзьдзі. Актывісты вымушаныя шукаць іншую форму грамадзкага адзначэньня слыннай даты.

Днямі ў раённы аддзел адукацыі была дасланая папера з грыфам "Для службовага карыстаньня". Яна аказалася інструкцыяй у правядзеньні школьных віктарынаў па правах чалавека на прызы... Лукашэнкі. Невядома, на жаль, што менавіта палічыла адукацыйнае начальства службовай таямніцай: тэму інтэлектуальнага спаборніцтва альбо тое, што за ім стаіць Лукашэнка.

У райцэнтры па прычыне пагаршэньня "крымінальнай сытуацыі" забаронены продаж віна-гарэлачных напояў пасьля 22-й гадзіны. Крамы, кафэ і рэстараны нясуць страты, а самагоншчыкі і прыватныя гандляры маюць паза падаткавы прыбытак. Ці палепшылася ў выніку крымінальная сытуацыя, нам невядома.

Міхась БАЛІНСКІ, Віктар КАРАЛЬКОЎ

Называецца, прыехалі...

"ТМ" у сваім першым сёлетнім нумары абяцаў чытачам прасачыць за тым, як зрэагуе пракуратура на скаргу рабочага завода "Строммашына" Сяргея Бычкова і мясцовых праваабаронцаў на незаконныя дзеяньні міліцыянтаў.

Нагадаем, што ў матэрыяле "Ішоў рабочы з працы" распавядалася пра тое, як Сяргей Бычкоў пасьля працоўнай зьмены быў незаконна і груба затрыманы й абшуканы супрацоўнікамі міліцыі непадалёк ад роднага завода.

Канфіскаваны ў яго тады трансфарматар міліцыянты палічылі скрадзеным. Хутка адбыўся суд, у выніку якога "справа" супраць рабочага была спыненая за адсутнасьцю складу злачынства. (Дарэчы, той трансфарматар да сёньня міліцыя не вярнула Бычкову і не вярнула яго на завод).

Рабочы, які нацярпеўся ад міліцыянтаў ні за што, зьвярнуўся па дапамогу ў Магілёўскі (грамадзкі) праваабарончы цэнтар (МПЦ). Адтуль адпаведны запыт на дзеяньні міліцыянтаў быў накіраваны ў абласную пракуратуру.

І вось нарэшце (між іншым з парушэньнем законнага тэрміну адказаў на такія звароты) прыйшоў адказ. Пракуратура Ленінскага раёну Магілёва, куды быў перададзены запыт праваабаронцаў – гэтая практыка перакіду папераў па інстанцыях захавалася ў нас з савецкіх часоў – лічыць, што сапраўды міліцыянты дапусьцілі парушэньне пры... складаньні пратаколу **(гл. дакумэнт – рэд.)**.

Складваецца ўражаньне, што ў пракуратуры не чыталі наш запыт. Мы ж прасілі адказаць на тое, чаму міліцыянты пайшлі на незаконнае затрыманьне чалавека, не баючыся таго. Чаму яны самі сабе былі "панятымі" як пры абшуканьні затрыманага, так і пры складаньні пратаколу. Хто і ў якой форме прынёс пакрыўджанаму чалавеку прабачэньне... А нам – чытайце – пра што адказалі. Словам, прыехалі!

Пракурорскі адказ не задаволіў МПЦ і ня мог, у такім выглядзе, задаволіць. Расчараваным застаўся і Сяргей Бычкоў. Таму МПЦ накіраваў новы ліст пракурору вобласьці, дзе падкрэсьлівае нязгоду зь недакладнай ацэнкай пракуратурай Ленінскага раёну дзеяньняў міліцыі і настойвае на службовым расьсьледваньні факту **незаконнага затрыманьня, незаконнага вобшуку і незаконнага прыцягненьня да суда** грамадзяніна краіны Сяргея Бычкова. Нам такія дзеяньні праваахоўнікаў зусім не падаюцца надакучлівай драбязой.

Уладзімер КРАЎЧАНКА, старшыня праўленьня МПЦ

ПРАВЫ ЧАЛАВЕКА

ПРАКУРАТУРА
РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
ПРАКУРАТУРА
Ленінскага р-на г. Магілёва
Магілёўскай вобласці
212030 г, Магілёў
вул. Міронава, 23

02.03.2000 № 6-2000
на ______ ад ______

г.Могилёв,
пер.Гоголя, д.13, кв.28
Ободовскому С.В.

Сообщаю, что по Вашему обращению о незаконных действиях сотрудников милиции объединения "Охрана" в отношении гр-на Бычкова С.В. прокуратурой Ленинского района г.Могилёва проверка проведена. Факты, изложенные в ней, частично подтвердились.

В отношении сотрудников Ленинского отдела объединения "Охрана", допустивших нарушения при составлении административного протокола, прокурором Ленинского района г.Могилёва вынесено постановление о возбуждении дисциплинарного производства и направлено для рассмотрения и принятия мер начальнику Ленинского отдела объединения "Охрана". Других нарушений не установлено.

Данное решение Вы можете обжаловать прокурору Могилёвской области.

Прокурор Ленинского района
г.Могилёва
старший советник юстиции

А.М.Архипов

ЗВАРОТНАЯ СУВЯЗЬ

"РАСЕЯ ЯК МІТАТВОРЦА" ("ТМ"№№7-8)

Уся гісторыя — за нас!

Міхась Булавацкі закрануў у сваім артыкуле тое, пра што даўно трэба гаварыць у адкрытую. Невядома, якой бы была Расея, каб не рэвалюцыя. Але вядома, якой яна стала пасьля Кастрычніка. Возьмем толькі самае відавочнае.

Вынішчэньне і выгнаньне за мяжу самай разумнай, самай радавітай часткі грамадзтва. Вынішчэньне самай працавітай часткі сялянства, тэхнічнай інтэлігенцыі, вайсковых кадраў. Потым сутычка з такой жа "неандэртальскай сыстэмай" — фашысцкай Нямеччынай: лік зьнішчаных пайшоў на дзясяткі мільёнаў... З дапамогі цывілізаванага сьвету перамаглі. І што? Ды каб ня той жа самы сьвет, Расея (раней СССР) галадавала б і магла б пахваліцца толькі атамнай зброяй і першым касманаўтам. Паглядзіце, хто насамрэч мае прыярытэт у асваеньні космасу, ды й ва ўсіх іншых сучасных дасягненьнях навукі, культуры, тэхнікі, парамэтраў цывілізаванага жыцьця. А што нарабіла Расея з тымі краінамі, што падпалі ў выніку пасьляваеннага падзелу Эўропы пад яе ўплыў. На дзясяткі гадоў адкінутыя яны цяпер ад нармальных суседзяў. Хто здолеў хутчэй і падалей адыйсьці ад Расеі, той жыве па-людзку матэрыяльна і маральна. Узгадайце Фінляндыю, якую "пры Расеі" абразьліва называлі чухоніяй (дарэчы, сама Расея называла, што характэрна: у рускіх усе альбо "чорныя", альбо "чуркі", альбо чухонцы). Сёньня яна мае большы бюджэт на свае 5 мільёнаў насельніцтва, чым Расея на свае 148 мільёнаў. Параўнайце тэрыторыі, людзкія рэзэрвы, прыродныя выкапні і да таго падобнае. Фінляндыя даўно жыве за свой кошт, а Расея ўсё жыцьцё стаіць з працягнутай у бок Захада рукой – і яго ж ганьбіць (!) А гонару колькі, паслухайце сёньняшнія прамовы прэзыдэнцкіх кандыдатаў, толькі і чуваць: вялікая, магутная, непераможная...

У чым, даражэнькія? Як можна безсаромна хлусіць сабе і сьвету, ня ўмеючы пры гэтым зрабіць прыстойнага трактару, аўтамабілю, тэлевізару. Адзіны і гонар, што аўтамат Калашнікава й іншыя сродкі зьнішчэньня людзей – сваіх жа ізноў, як зараз у Чачэніі. Пра якую антытэрарыстычную апэрацыю гаворка? У гэта ня вераць нават самі генэралы, акрамя, магчыма, толькі генэралаў ад прапаганды, такіх як Здановіч і Ястржэмбзкі (ці пакуль не генэрал?..). Яшчэ адгукнецца чачэнская вайна, як Афганістан і іншыя "вызвольныя" расейскія вайсковыя апэрацыі. Бядой для сябе ж адгукнуцца: стратай людзей і падзеньнем маралі. Каб схаваць гэта, ізноў спатрэбіцца вайна... Бедная, жахлівая, дзікая Расея! Маладыя хлопцы, якім бы, даруйце, дзевак цiскаць і жыцьцю радавацца, кладуць свае жыцьці незразумела за што і навошта. Пуціну з генэраламі як быццам ясна, а нармальнаму чалавеку зразумець гэта немагчыма. Вось і Захад, падмануты "дэмакратычнымі пераменамі" у Расеі, якіх так ніхто і не дачакаўся, пачаў разумець, здаецца, з кім мае справу. Хаця, на жаль, далей асуджэньня і выказваньня незадаволенасьці і заклапочанасьці, справа ня ідзе. Не спазьніцца б, тым больш маючы справу з такім "расейцам" па духу, выхаваньні і паводзінах як Лукашэнка. За сьпінай Захаду ўжо прайшла інфармацыя пра нейкія "ядзерныя намеры" нашага славянскага правадыра. Яму толькі дай волю...

Недапушчальна давесьці справу да ўваходу Беларусі ў склад Расеі, як пра гэта мараць расейскія захопнікі і нашыя калябаранты! Усе гаворкі пра інтэграцыю – хлусьня і падман. Пра гэта лепш за ўсё гаворыць самая ж гісторыя Расеі, яе сёньняшнія паводзіны, яе намеры. Пра гэта, мне здаецца, артыкул, які прапанавала абмеркаваць рэдакцыя. Што нам Расея, урэшце рэшт, няхай жыве як разумее і хоча.

Нам пра сябе думаць трэба, пра свой лёс клапаціцца. Чым падалей ад Расеі і хутчэй, тым лепш! А прыгожым словам пра еднасьць, хлусьні пра інтэграцыю, байкам пра славянскае братэрства верыць небясьпечна. Уся гісторыя за нас з вамі, брацкі-беларусы. Нам бы ёй ня здрадзіць...

З павагай, Л.ВІКТАРОВІЧ, рабочы

Прэс-рэліз Сакратарыята Ўсебеларускага зьезду

У лютым 2000 года група аўтарытэтных грамадзкіх дзеячоў краіны выступіла з ініцыятывай правядзеньня Ўсебеларускага зьезду. Неабходнасьць правядзеньня такога мерапрыемства агульнанацыянальнага маштабу прадыктаваная нарастаючай пагрозай дзяржаўнасьці Рэспублікі Беларусь.

6 сакавіка адбыўся ўстаноўчы сход аргкамітэту зьезду, у якім прынялі ўдзел прадстаўнікі шэрагу грамадзкіх арганізацыяў і палітычных партыяў. На гэтым жа паседжаньні былі абраныя чатыры сустаршыні аргкамітэту: паэт Рыгор Барадулін, дыплямат Генадзь Бураўкін, акадэмік Радзім Гарэцкі і гісторык Анатоль Грыцкевіч. У бліжэйшы час склад аргкамітэту будзе пашыраны за кошт прадстаўнікоў грамадзкіх структураў, якія падтрымалі ідэю Ўсебеларускага зьезду.

16 сакавіка пачаў працу сакратарыят Усебеларускага зьезду. Усю неабходную інфармацыю аб падрыхтоўцы зьезду вы можаце атрымаць у сакратарыяце.

Час працы сакратарыяту: ад 10-й да 18-й.

Кантактны тэлефон: (017) 222-48-00.

Адрас для карэспандэнцыі: Менск-65, а.с. 297.

З БЛІЗКАГА ЗАМЕЖЖА

Літва

Прэзыдэнт Літвы Валдас Адамкус патрабуе адмяніць абавязковую рэгістрацыю грамадзянаў па месцу жыхарства.

Як паведаміў прадстаўнік прэзыдэнта: "Кіраўнік дзяржавы не ўяўляе сабе, як за дзесяць год незалежнасьці кіруючая партыя кансэрватараў ня здолела зрабіць адпаведных высілкаў ў Сэйме і ва ўрадзе, каб адмовіцца ад спадчыны сталінскіх часоў – пячаткі аб прапісцы ў пашпартах літоўскіх грамадзянаў". Паводле прэзыдэнта, грамадзяне не павінны адчуваць цяжкасьці з-за таго, што дзяржава ня ў стане рэалізаваць прыняты яшчэ ў 1998 годзе закон аб скасаваньні інстытута абавязковай рэгістрацыі. "Адказныя службы павінны як мага хутчэй падрыхтавацца да выконваньня гэтага закону", – заявіла прэс-сакратарка прэзыдэнта Віялета Гайзаўскайтэ. Спадар Адамкус паабяцаў накласьці вета на папраўкі да закону аб дэкларацыі месца жыхарства, калі Сэйм зацягне адмену абавязковай прапісцы да 2003 года.

Грузія

За некалькі дзён да свайго скону А.Сабчак перадаў грузінскаму консулу ў Санкт-Пэцярбурзе дакумэнты ўрадавай камісіі ў сувязі з падзеямі 9 красавіка 1989 года ў Тбілісі.

Між тым, прэзыдэнцкія выбары ў Грузіі павінны адбыцца менавіта 9 красавіка – ў гадавіну трагічных падзеяў грузінскай гісторыі, калі загінула 19 удзельнікаў мітынгу за незалежнасьць. Адным зь лідэраў перадвыбарчай кампаніі зьяўляецца Д.Пацііашвілі, былы першы сакратар ЦК КП Грузіі, якога непасрэдна абвінавачваюць у крывавых падзеях. Аднак кандыдат у прэзыдэнты Э.Шэварднадзэ заявіў, што ня будзе выкарыстоўваць гэтыя матэрыялы ў сваёй барацьбе за перавыбраньне. Ён паведаміў, што матэрыялы перададзены ў пракуратуру, а ён сам ня мае ахвоты займацца справамі 11-гадовай даўніны.

Былы прэм'ер-міністар РФ Я.Прымакоў нядаўна чарговым разам выказаў упэўненасьць, што Грузію ніколі ня возьмуць у NATO.

Між тым краіны NATO працягваюць кансультацыі з Грузіяй у межах праграмы "Партнэрства дзеля міру". Днямі ў Батумі адбыўся сэмінар, на якім абмяркоўваліся праблемы маючых адбыцца ваенна-марскіх манэўраў у Чорным моры на тэрыторыі Украіны.

Эстонія

На минулым тыдні прэзыдэнт Эстоніі Лэнарт Мэры наведаў Вялікую Брытанію.

Візыт доўжыўся амаль тыдзень, што ў дыпляматычнай практыцы вялікі тэрмін. Прэзыдэнт Эстоніі сустрэўся зь міністрам замежных справаў ВБ Робінам Кукам, а вось з прэм'ер-міністрам Тоні Блэрам сустрэчы не адбылося. Той у Санкт-Пэцярбурзе слухаў опэру "Вайна і мір" і вёў перамовы з Пуціным. Магчыма, што апошняму згодна расейскай прымаўцы павінна было ікацца, бо сп.Мэры даволі часта ўзгадваў Пуцінскае прозьвішча. Асабліва падчас наведаньня Лёнданскага інстытута абаронных дасьледваньняў. Менавіта тут, дарэчы, сп.Мэры заявіў, што заўтрашні дзень сваёй краіны ён бачыць у складзе NATO. Гэта запатрабуе ад Эстоніі павялічэньня абаронных выдаткаў. Прэзыдэнт паведаміў, што да 2002 года іх узровень будзе падвышаны да 2% ад валавога ўнутранага прадукта. Спадар Мэры пракамэнтаваў магчымае адмоўнае стаўленьне Расеі да ўступленьня ў Альянс балтыйскіх краінаў. Аўтарытэт Пуціна, сказаў ён, узрос на вайне ў Чачэніі. Захад павінен даць ясна зразумець магчымаму прэзыдэнту Пуціну і РФ увогуле, што палітыка Расеі ў дачыненьні Чачэніі нецывілізаваная і недапушчальная. Менавіта ў гэтым абавязак Захаду: дапамагчы Расеі будаваць дэмакратычнае грамадзтва праз праўду аб яе паводзінах: шавінізме і імпэрскасьці.

Украіна

На працягу некалькіх апошніх гадоў Служба бясьпекі Ўкраіны прадухіліла каля 10 спробаў выкарыстаньня замежнымі выведкамі сваіх грамадзянаў у разьведвальных мэтах.

Часцей за ўсё замежныя выведкі выкарыстоўваюць "дыпляматычны дах" для работы супраць Украіны. За апошнія гады некалькі супрацоўнікаў замежных амбасадаў і набліжаных да іх установаў пакінулі краіну не па сваёй волі.

Дзяржаўная камісія па вывучэньні прычынаў выбуху на шахце пад Луганскам, у выніку якога загінула 80 чалавек, паведаміла, што вінаватае ў трагедыі кіраўніцтва кампаніі "Краснадонвугаль".

Яно дазволіла правесьці ў шахце газазварачныя работы, што было катэгарычна недапушчальна. Матэрыялы камісіі накіраваныя ў пракуратуру.

Паводле агенцтваў NEWSLINE, УНІАН, UA TODAY

СУДОВЫЯ ВЕСТКІ

Назавем усіх паймення...

Напрыканцы мінулага тыдня магілёўскі Цэнтральны раённы суд вынес вырок па справе Дзьмітрыя Абадоўскага ("ТМ" №№ 6,7,9,10): 5 год пазбаўленьня волі.

Сын вядомага ў краіне праваабаронцы Сяргея Абадоўскага (адсюль такую ўвагу да суда выказалі недзяржаўныя газэты, незалежныя назіральнікі, міжнародныя і беларускія праваабарончыя арганізацыі) прызнаны вінаватым у сумесным з саўдзельнікам кватэрным крадзяжы 1 (адной) пары абутку.

Пры гэтым суд не зьвярнуў увагу на такую "драбязу", як адмову асноўнага сьведкі (гэтага самога саўдзельніка, які зараз адбывае пакараньне за іншае злачынства) ад сваіх ранейшых абвінаваўчых паказаньняў. Па ягоным прызнаньні, ён даваў на сьледстве паказаньні супраць Дзьмітрыя пад ціскам і прымусам, спадзяючыся, што суд адхіліць іх як несапраўдныя. Аднак суд не ўлічыў гэтага прызнаньня. Не зьвярнуў таксама ўвагі на тое, што і многае іншае ў крадзяжы, як тое было пададзена на судзе, выглядала дакладна як тая справа, пра якую ў народзе гавораць, што яна "шытая белымі ніткамі".

Абвінавачваньне Дзьмітрыя ў згвалтаваньні, з чаго, уласна, суд праходзіў у зачыненым рэжыме, было выдзеленае судзьдзём у асобную вытворчасьць, паколькі дастатковых доказаў злачынства сьледства і пракуратура на судзе прадставіць ня здолелі.

Тым ня менш пракурор на працэсе прасіла пакараць Дзьмітрыя і за крадзеж, і за згвалтаваньне, якое... **магло быць** (гэта практычна цытата з пракурорскага выступу).

Абаронцы Д.Абадоўскага маюць намер абскардзіць абвінаваўчы прысуд. На іх думку, "суд пакараў сына за бацьку". Гэтая вэрсія шматмесячных пакутаў Дзьмітрыя ад іхняга пачатку выстаўлялася абаронцамі і назіральнікамі ў якасьці, гаворачы юрыдычнай мовай, асноўнай. Нестыкоўкі ў сьледчых дзеяньнях, на якія зьвярталі ўвагу абаронцы, недакладнасьці ў пратаколах і матэрыяльных доказах, блытанасьць паказаньняў сьведкаў і, нарэшце, неадэкватны вырок – толькі ўмацавалі грамадзкіх назіральнікаў за працэсам і грамадзкіх абаронцаў у палітычным характары суду, які быў накіраваны супраць старэйшага Абадоўскага за яго дэмакратычную праваабарончую дзейнасьць.

...Пакуль адвакаты пройдуць усе інстанцыі, пакуль распачнецца альбо новае сьледства, альбо новы суд, нагадаем паймення ўсіх дзеючых асобаў гэтай па-свойму гучнай справы: судзьдзя Юрчанка, пракурор Іглікава, сьледчыя Мешка і Сьлепакурава, памочнік пракурора Галанава.

І будзем чакаць працягу. З надзеяй, зразумела, на праўду і справядлівасьць.

Алесь ЧАРНЕЦ

ДА ГІСТАРЫЧНАГА ДНЯ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СМУТКУ

... Адгукаецца ў кожным сэрцы

22 сакавіка 1864 года ў Вільні на Гандлёвай плошчы катамі маскоўскага цара быў павешаны Кастусь Каліноўскі. Яго разьвітальны ліст да беларускага народу – "Пісьмо з-пад шыбеніцы" – па сёньня бярэдзіць душу кожнага сумленнага чалавека, бо ня страціў сваёй моцы і праўды праз 136 гадоў. Ды й ці могуць страціць прыцягальную сілу высокія паняцьці Патрыятызму, Волі і Незалежнасьці ?!..

Вядомыя як адвага, так і рэвалюцыйны рамантызм Каліноўскага, які лічыў, што сялянскі народ уласнымі сіламі заваюе волю й скіне ўсіх паноў-прыгнятальнікаў. Адбылося інакш...

Разам зь лістом напярэдадні пакараньня сьмерцю народны абаронца Кастусь Каліноўскі перадаў на волю і лірычны верш, першыя радкі якога былі прысьвечаныя ягонай нявесьце – Марылі Ямант. Вось гэтыя радкі:

Марыська чарнаброва, галубка мая,
Дзе ж падзелася шчасьце і ясна доля твая?
Усё прайшло як бы не бывала,
Адна страшна горыч у грудзях застала.

...Неўзабаве Марыля была адпраўленая маскоўскімі катамі па этапу ў Сібір.

Жахлівы разгром паўстаньня адгукнуўся ў народзе апатыяй і страхам. На доўгія гады наш Край быў, гаворачы цяперашняй маскоўскай мовай, "зачищен" ад носьбітаў ідэяў беларускай свабоды й нацыянальнага самавызначэньня. Аднак жа на Замкавую гару ў Вільні, дзе таемна быў пахаваны Каліноўскі, прыходзілі й прыходзяць людзі каб пакланіцца усім палеглым за Незалежнасьць і Волю.

Яны будуць здабытыя. Кастусь Каліноўскі загінуў недарэмна. Ягоны подзьвіг адгукаецца ў кожным сумленным сэрцы. Ягонае імя жыве ў кожнай беларускай хаце...

P. S. Між іншым, днямі нарадзіўся сын у сям'і нашага сябры Андруся Кавалёва. Малады бацька разам з маці першынца Ірынай далі сыну беларускае імя КАСТУСЬ. Не Канстанцін, як гэта запісана ў большасьці савецкіх пашпартаў, а менавіта так? як і ёсьць у беларускай мове – Кастусь.

Віншуем Андрэя з Ірынай зь першынцам, а новага Кастуся – з нараджэньнем, не сумняемся, на гонар сваёй Бацькаўшчыне!

Рэдакцыя.

Да 80-годзьдзя з дня нараджэньня Аляксея ПЫСІНА

Мову продкаў птушкі
захавалі,
І разбойны сьвіст, і крык,
і сьпеў:
З чалавекам разам дзень
віталі,
Разам ляда ў пушчы
карчавалі
І праводзілі кабылу ў хлеў.
Птушкі ў казку і ў буквар
ляцелі;
Па вясьне, узьняўшыся
з лугоў,
Падымалі нашы летуценьні
Аж да Млечных
згорбленых Шляхоў.
Крылы мы даўно сабе
зрабілі –
Столькі ў нас крылатае
радні!..
Мітусьні ж занадта
вераб'інай,
Салаўінай мала дабрыні.

1977

НАПРЫКАНЦЫ ТЫДНЯ

Учора кіраўнікі абласнога, гарадзкіх і раённых выканкамаў, канкрэтныя начальнікі аграпрамысловага комплексу правялі дзень у сталіцы. Там прайшла рэспубліканская нарада па пытаньнях гэтага самага комплексу, што апошнім часам усё меней нагадвае больш-менш адладжаную структуру, а ўсё больш – разбалянсаваны і запушчаны мэханізм. Хутка сяўба, зноў няма часу на стратэгічныя падыходы да вясковых праблемаў, што звыкла падмяняюцца адміністраваньнем і дырэктыўнасьцю. Зь Менску хваля "накачак" пракоціцца па абласных цэнтрах, раёнах і гаспадарках, выскачыць на тэлеэкране і ў дзяржаўных выданьнях. Толькі зямельку й не закране, якая ў параўнаньні з 95-м годам дае цяпер роўна палову прадукцыі.

Усходнія Клімавічы, Касьцюковічы і Крычаў ***сёньня*** сустракаюць старшыню ўраду Ярмошына. Ад гэтага візыту, у прыватнасьці, можа альбо канчаткова выйграць, альбо канчаткова прайграць клімавіцкі старшыня Канавалаў. Ясна, што ён не захоча ўстрымацца ад таго, каб не пажаліцца прэм'еру на адсутнасьць гучных вынікаў распачатай ім кампаніі "па барацьбе з карупцыяй". Канавалаву ўдалося зьняць з пасадаў дырэктара мясцовага лікёра-гарэлачнага завода і начальніка раённай міліцыі, але ён працягвае гаварыць пра "сьляды, якія вядуць у Магілёў, Менск і нават Маскву". Аднак адна справа гаварыць пра гэта журналістам, зусім іншая – прэм'ер-міністру краіны. Як кажуць, чуе сэрца: нейкая кропка ў "клімавіцкай справе" будзе пастаўленая.

Сёньня ж у Магілёве распачнецца 2-х дзённы сэмінар "Прававая дзяржава і незалежныя дасьледваньні", які ладзіць асацыяцыя "Фабрыка думак" прафэсара Алега Манаева. За некалькі гадоў сацыялягічных дасьледваньняў грамадзкага стану нашай краіны А.Манаеў разам з калектывам навуковых аднадумцаў, магчыма, лепш за іншых валодаў веданьнем таго, чым ёсьць нашае грамадзтва, які шлях праходзіць яно апошнім часам, у чым ягоныя адметнасьці, цяжкасьці, палітыка-псіхалягічныя характарыстыкі. Надзвычай цікавым і карысным для навукоўцаў, палітыкаў, прадстаўнікоў улады чакаецца сэмінар, які пройдзе ў ДК чыгункі.

У суботу абласны Дом саветаў ізноў стане месцам правядзеньня штабу па пытаньнях "растениеводческой отрасли агропромышленного комплекса области" (як пазначана ў пляне работы). Гэтае мерапрыемства і стане, відаць, пачаткам таго адміністратыўна-сельскагаспадарчага "цунамі", пра які ішла гаворка вышэй. Пра пасьледкі даведаемся на наступным тыдні.

Боскі Чын Сьвятога Айца

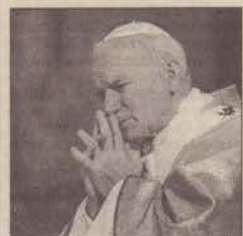

На пачатку бягучага тыдня Папа Рымскі Ян Павал II распачаў наведаньне хрысьціянскіх сьвятыняў у Сьвятой Зямлі, на тэрыторыях сучасных дзяржаваў Ізраілю, Іярданії й Палястынскай аўтаноміі.

А ў нядзелю 12 сакавіка падчас імшы ў Саборы Сьвятога Пётры ў Ватыкане Ян Павал II зьвярнуўся з просьбай аб дараваньні за ўсе памылкі й грахі Каталіцкай Царквы. Ён прамовіў словы пакаяньня за нецярпімасьць і гвалт у адносінах да носьбітаў іншых поглядаў, за жорсткасьці падчас рэлігійных войнаў і інквізыцыі, за варожае стаўленьне да габрэяў, за парушэньні правоў народаў і асобных людзей.

Гэты ўчынак Папы Рымскага ня мае прэцэдэнтаў у гісторыі хрысьціянства.

Марнуйце вольны час з карысьцю!

Крыжаванка ад Антона НІЗАЎЦАВА

Знайдзіце беларускія адпаведнікі расейскіх слоў.

Па гарызанталі: 2.Крыльцо. 6.Почка. 7.Вступление. 9.Пробка. 10.Зимовье. 11.Мел. 12.Скамейка. 14.Упряжь. 16.Цветень. 19.Дроги. 20.Кровать. 21.Жатва. 22.Зонт. 24.Колос. 27.Топь. 29.Верзила. 30.Чулан. 31.Лемех. 32.Армяк. 34.Самая суть, самое интересное. 35.Шорник. 36.Актив.

Па вэртыкалі: 1.Кладовая для овощей. 2.Грач. 3.Крышка. 4.Крюк. 5.Вторник. 6.Намерение. 8.Паёк. 12.Леопард. 13.Ограда. 14.Заря, рассвет. 15.Власть. 17.Рондо. 18.Верёвка у лаптей. 23.Чернила. 25.Войлок, кошма. 26.Заноза. 27.Смутьян. 28.Настроение. 32.Слюна. 33.Кровь.

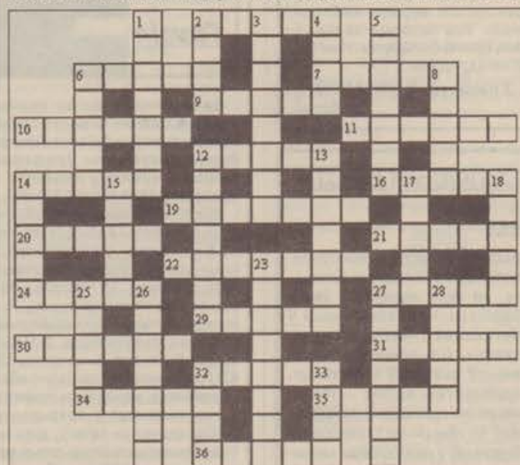

Адказы да крыжаванкі ў "ТМ" № 9

Па гарызанталі: 7.Спадніца. 8.Сваяцтва. 9.Гузік. 11.Асада. 12.Паўстанец. 15.Зносак. 18.Шэрань. 19.Пакунак. 20.Увага. 21.Абраз. 24.Конаўка. 26.Абутак. 27.Знайда. 31.Фанабэрыя. 33.Карак. 34.Арэлі. 35.Патэльня. 36.Цыбуліна.

Па вэртыкалі: 1.Спрудына. 2.Адлік. 3.Уцякач. 4.Швагер. 5.Уціск. 6.Уводзіны. 10.Статут. 13.Фальварак. 14.Тэстамэнт. 16.Парасон. 17.Каханка. 22.Жалоба. 23.Абаранак. 25.Адтуліна. 28.Качаня. 29.Выбрык. 30.Карэц. 32.Брыль.

Запрашаем на канцэрт

Рэдактар Генадзь СУДНІК

Аналітычна-інфармацыйная газэта, заснаваная Магілёўскай гарадзкой асацыяцыяй «КОЛА СЯБРОЎ».

Зарэгістраваная ў Дзяржкамітэце РБ па друку за № 831.

Штотыднёвік

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
212030, г. Магілёў, вул. Першамайская, 6-22.

Тэлефон: 31-04-15,
Тэл./факс: 22-97-82,
E-mail: krug@user.unibel.by

Газэта надрукаваная афсэтным спосабам у Магілёўскай абласной друкарні імя Я.Свярдлова. Замова 11. Наклад 2000 асобнікаў.